

Kirkkosanommat

19 ♦ 4.12.2013 www.tampereenkirkkosanommat.fi

REILUSTI KRISTITTY

Kirkkosanommat on ensi vuonna Silta

Tamperelainen seurakuntalehti Silta alkaa ilmestyä 5.2.2014. Marja Rautanen ja Jukka-Pekka Ruusukallio iloitsevat lehti-uudistuksesta.

➤ SIVU 3

Hannu Jukola

Kirkon jäsenmäärä kasvaa Kiinassa

Kristinuskon muuttajien määrä on kasvanut Kiinassa maalta kaupunkien alueille. Opiskelijat ja nuoret etsivät elämän tarkoitusta.

➤ SIVU 4

Markku Kotia

Joulu on taas, riemuitkaa nyt!

Tampereen seurakuntien joulu kutsuu viettämään Jeesuksen syntymäjuhlaa. Joulunajan tapahtumat löytyvät tästä lehdestä.

➤ SIVUT 9-12 ja 13-17

Aarne Ormio

Rohkeita avauksia matkan varrella

➤ SIVUT 8 ja 13

Kanttori Heikki Kuusniemi, 71, polkee Tampereen seurakuntahistoriaan. Kesällä 1940 otettu kuva on mukana Voitto Silfverhuthin tuoreessa historiategoksesta, joka kuvaa kaupungin kirkollista elämää yli 230 vuoden ajalta.

Tampere 4.12.2013

Innostus ja yhteistyö kantavat seurakunnan työssä

Kun aloitin seurakuntien viestinnässä liki 40 vuotta sitten, kaikki oli pientä ja vaatimatonta. Teimme työtä pienissä tiloissa Satakunnankadun virastotalossa. Tärkeimmät työvälineet olivat kynä ja puhelin.

Tiedotteet kirjoitettiin kirjoituskoneella, ja veimme ne itse kävellen Aamulehden, Kansan Lehden ja STT:n toimituksiin. Työntekijöitäkin oli vain kaksi, tiedotussihteeri Terttu Härkönen ja minä.

Vaativat olosuhteet eivät kuitenkaan meitä lannistaneet, vaan teimme työtämme innokkaasti, monesti iltamyöhään. Tampereella syntyi jatkuvasti uutta seurakuntatyössä. Monia asioita tehtiin täällä ensimmäisenä Suomessa. Niistä kerroimme mielellämme.

Työ erityisesti lasten ja nuorten parissa oli valtavaa. 1970-luvulla monen perheen elämä oli niukkaa. Harrastuksiin ei ollut mahdollisuuksia, mutta seurakunnan toimintaan pääsi mukaan. Tuntui, että kirkon työllä oli merkitystä tamperelaisille. Olen saanut olla mukana monessa innostavassa, ainutlaatuisessa hankkeessa, jotka ovat vieneet kirkkoa eteenpäin.

Viestintä on mullistunut työurani alkuajoista. Seurakunnan perusviesti on sama kuin ennenkin, mutta julkaisukanavien määrä on moninkertaistunut. Tampereen seurakunnissa viestinnän tärkeys on toden teolla ymmärretty kymmenen viime vuoden aikana, ja voimavaroja on kasvatettu vastamaan nykypäivän tarpeita. Viestinnän osaamista on arvostettu, ja myös tulevaisuudessa osaamisen kartuttaminen ja maailman muutosten seuraaminen ovat oleellisia sekä viestinnälle että koko seurakuntayhtymälle.

Viestinnän sisältöä on aina rakennettu yhdessä. Hengellisen työn tekijät ja viestinnän väki ovat usein yhdessä pohtineet, miten sanoma parhaiten tavoittaisi tamperelaiset. Toivon, että tällainen yhteistyö vahvistuu entisestään, sillä se kannattelee myös silloin, kun kirkon taloudelliset toimintamahdollisuudet heikkenevät.

Työ on rikastuttanut elämäni

Olen kiitollinen, että olen saanut olla töissä Tampereen evankelis-luterilaisessa seurakuntayhtymässä. Työuralleni on siunaantunut monenlaista rikkautta. Olen saanut tuntea hienoja ihmisiä ja oppia heiltä asioita, joista on ollut iloa sekä työssä että yksityiselämässä.

Esimerkiksi klassinen musiikki oli minulle, maalaistytölle aivan uutta, kunnes työtoverini kirkkomuusikot vetivät minut musiikin maailmaan.

Työilmapiiri on ollut hyvä. Johtajat ovat olleet tiukkoja, mutta samalla innostavia.

Uusille aloitteille on annettu mahdollisuus, jos vain perustelut ovat olleet kunnossa. Olen saanut tehdä monenlaisia töitä ja myös matkustaa maailmalle katsomaan, missä olosuhteissa kirkon työtä tehdään. Se, mitä olen saanut nähdä ja kuulla, on vaikuttanut minuun syvästi.

Nyt jäädessäni eläkkeelle tahdon kiittää tamperelaisia, Tampereen Kirkkosanomien lukijoita, työtovereita ja kaikkia, joiden kanssa olen saanut tehdä töitä. Jätän työelämän taakseni iloisella ja levollisella mielellä.

Marja Rautanen

Hannu Jukola

Iloa vaikka pipan virkkaamisesta

Mummon Kammarin Aune Kautonen opetti Islam Nassarille ja Khaled Alyemanille pipon virkkaamista POP UP ILO Mestassa Koskikeskuksessa.

Mesta toimii yhdessä paikassa viisi viikkoa kerrallaan. Kiertue lähti liikkeelle elokuussa Helsingistä ja on seuraavaksi helmi-elokuussa jälleen Helsingissä.

Idea on lähtöisin yksityishenkilöiden halusta koota yrityksiä, yhteisöjä, ja julkisia tahoja luomaan nuorille järkevää tekemistä.

Mesta on avoinna Koskikeskuksessa 22. joulukuuta asti. Mummon Kammarin väki on nuorten kanssa kutomassa joka keskiviikko kello 15–19.

Lisätietoa: www.facebook.com/popupILO

Lukijapostia

Saparonpsyöjät

Pieni, pullea sikalapsi on hellyttävä olento. Vaaleanpunainen marsipaaniporsas. Se kiemurtelee sylissä kuin pikkuvauva ja katsoo suloisesti pitkien, vaaleitten ripsiensä lomitse.

Annas olla, mutta se osaa olla myös julma koulukiusaaja. Aitauksessa sikajengi alkaa jahdata yhtä lajitoveriaan. Se kiertää ympyrää henkensä edestä. Muut tuuraavat toisiaan ajajahdissa, etteivät pääse väsymään. Takaa-ajettu ei voi syödä eikä juoda, joten viimein se on aivan kuitti ja ehkä menehtyykin, jollei hoitaja huomaa ongelmaa ajoissa.

Ahtaissa tiloissa kaverit voivat jopa syödä heikompiensa saparon. Muutama sata vuotta sitten sika saatettiin muuten haastaa oikeuteen vaikkapa jonkun puutarhan turmelemisesta. Seurauksena oli kuolemantuomio.

Säästäminen mielletään usein säästöpossuun, ja se antaa yleensä positiivisen viestin. Toisenlaisiakin muistoja tulee mieleen säästämisestä. Pikkupoika sai suuren suklaaleivyn, mutta ei raatsinut nauttia siitä heti, vaan säästi sitä olohuoneen pöydällä useamman kuukauden.

Vanhemmat varoittivat, mutta järkipuheen huomioonottamattomuus kuuluu kai ihmisen perusluonteeseen. Vihdoin koitti naatiskelun hetki, ja poika avasi levyn. Suklaa oli homeessa ja muutenkin aivan pilalla.

Siis säästöpossu osaa purra, vieläpä kipeästi. Yhteiskunnan tasolakin jumalana palvotun säästämismäntien seuraukset voivat olla surkeat: talot homehtuvat, rakennukset romahtavat, koulutus taantuu samoin lasten-, sairaitten- ja vanhustenhoito. Myös valtion, kunnan ja yritysten toiminnat rappeutuvat ja valtava määrä yt-potkuja jaellaan aina korkeakoulutasoa myöten. Muistutamme nasupossua mudassa.

Optio-Oskari -jätkä sen kun porskuttaa ja sijoittaa miljooniaan ”säästöön” veroparatiiseihin. Hän on kuin maamme riutuvan talouden rammaksi purija.

Ritva-Liisa Harjumaa

Tee retkiä eri kirkkoihin

Kirkkosanomissa 20.11.13 **Pertti Ruokonen**, entinen vapaaehtois-työntekijä, kertoo saamastaan huonosta kohtelusta. Kirkkoon en enää astu, kirjoittaa hän.

Miksi et astu? Jos asut Tampereella, täällä on paljon kirkkoja ja seurakuntia. Tee retkiä eri kirkkoihin, jumalanpalveluksiin ja muihin tilaisuuksiin. Niin minä tein viiden vuoden ajan, kun minut savustettiin ulos oman seurakunnan pienryhmästä. Se oli hyvää ja antoisaa aikaa: Sana soi -illat, Tuomasmesut, **Pirkko Jalovaaran** rukousillat,

KRS:n sinkkutapaamiset yms.

Olet omatoiminen uskossasi. Luet Raamattua, rukoulet, kuuntelet ja katselet. Voisit lisätä tähän vielä ehtoollisen vieron ystävieri kanssa. Asetussanat löytyvät 1 Kor. 11:23–26, alkoholitonta viiniä tai mehua, pieni leipä, kynttilä ja Raamattu... Olen viettänyt näin ehtoollista pari kertaa mieheni ja poikani kanssa.

Kun parikymmentä vuotta sitten muutimme omaan kotiin, oli itseltään selvää, että siunaan kotini itse. Paikalla oli ystäviä: ortodoksia, pari helluntailaista, luterilaisia. Kaava on virsikirjassa. Lopussa oli ehtoollinen ja täytekkukahvit.

Tulin juuri luennoita, jossa sanottiin, että vuonna 249 alettiin opettaa, että on mahdotonta pelastua kirkon ulkopuolella. Tähän on perustunut pappien valta vuosisatoja. Luther antoi meille Raamatun ja opetti ihmiset lukemaan.

Olen kanssasi samaa mieltä siitä, että papit eivät lue Raamattua. Sen kuulee heidän puheistaan: tyhjää sanahelinää. He eivät tunne kirjoituksia eivätkä Jumalan voimaa. Heidänpöytämeidän pitäisi jäädä?

Hilkka Rajala

Juice kirkossa

Kiitos mieleenpainuvasta tapahtumasta.

Markku Laitio

Kirjoita yleisönosastoon! Mielpide saa olla enintään 1200 merkkiä ilman välilyöntejä tai vajaa puoli liuskaa. Kirjoittaja voi käyttää nimimerkkiä, mutta nimi ja yhteystiedot tulee mainita. Ne jäävät vain toimituksen tietoon. Lähetä kirjoituksesi sähköpostitse: tampereenkirkkosanomat@evl.fi tai osoitteeseen Tampereen Kirkkosanomat, toimitus, PL 226, 33101 Tampere.

Sanottua

Lisää Sanottua:
www.tampereenkirkkosanomat.fi

➤ Se hyvä puoli kirkon hallinnossa on, että se on niin tavattoman monimutkainen. Tavallinen Erkki ei millään ota selvää kirkolliskokousten, kirkkohallitusten, piispainkokousten, hiippakuntien, piispojien, tuomiokapitulien, rovastikuntien, seurakuntayhtymien ja seurakuntien kudelmaasta ja keskinäisistä valtasuhteista.

Tämä mahdollistaa sen, että kirkossa voi olla monta erilaista todellisuutta ja valta on lopulta sillä, joka sen ottaa.

Päätoimittaja **Seppo Simola**
Kirkko ja kaupunki 11.11.13

➤ Jumala on enemmän kuin uskontojen lausumat Jumalasta, enemmän kuin kirkkojen uskontunnustukset tai eri uskontojen pyhät kirjat. Jumala on jotain, mistä

nämä kaikki puhuvat, jotain, minkä ihminen sisimmässään tunnistaa ja joka vaatii tulla ilmaistuksi sanoin, musiikkina, tanssina, maalauksena. Ihmisen puhe Jumalasta on totta, ja se pitää ottaa vakavasti, vaikka se samalla onkin aina subjektiivinen ja likiarvo jumalallisesta todellisuudesta.

Pastori **Hannu Lehdeskoski** blogisaa 12.11. ("Jumala puntarissa")
<http://lehtikioski1.blogspot.fi/>

➤ Pelastuskysymyksiä on Raamatussa vain yksi: Jeesus. Esimerkiksi kysymys suhtautumisesta sukupuolivähemmistöihin ei ole sellainen, vaikka aihe puhuttaa ja kiihdyttää mieliä kirkollisessa keskustelussa. Ajattelen, että jokainen meistä on omalla tavallaan elämässään vinossa ja syntinen. Vain

eläytymällä toisen asemaan päästään eteenpäin.

Helsingin Raamattukoulun toiminnanjohtaja **Marja Heimala-Pelkonen**
Kotimaa 14.11.

➤ Kun valittaa, että kaikki on pinnallista, surkeaa ja kaupallista, se on Suomessa helppo tapa saada kunnioitusta älykkönä. Mutta älyllisen halpahintaisuuden rajat tulevat vastaan nopeasti. Yksipuolinen analyysi maailmasta ei tuota kovin korkeita pisteitä.

Sarkastinen, kyyninen ja cool, postmodernin ironinen ihminen ei uskalla asettua alttiiksi arvostelulle ja heittäytyä kokemaan hyvää elämää. On paljon vaativampaa puolustaa hyvyttä ja tuoda sitä esiin.

Uutisankkuri **Peter Nyman**
Sana 14.11.

Tampereen seurakuntien viestintäpäälikkö Marja Rautanen ja Harjun kappalainen Jukka-Pekka Ruusukallio tarkastelevat *Silta*-lehden vedoksia. Ruusukallio keksi nimen uudelle seurakuntalehdelle, jonka ensimmäinen numero ilmestyy 5. helmikuuta 2014.

Tamperelainen seurakuntalehti *Silta* ilmestyy helmikuussa

Tamperelaiset saavat uuden seurakuntalehden ensi vuonna. *Silta*-niminen lehti alkaa ilmestyä 5. helmikuuta 2014.

Tampereen evankelis-luterilaisen seurakuntayhtymän kustantama ja julkaisema *Silta* korvaa nykyisen *Tampereen Kirkkosanomat* -lehden. Kirkkosanomien viimeinen numero ilmestyy 18. joulukuuta.

Lehti uudistuksen tavoitteena on raikastaa ja nykyaikaistaa seurakuntalehden ilmettä ja sitä kautta tavoittaa myös nuorempaa lukijakuntaa unohtamatta uskollisia, ikääntyviä lukijoita, kertoo Tampereen seurakuntien viestintäpäälikkö, päätoimittaja **Marja Rautanen**.

Lehden päätavoitteita ovat paikallisista asioista ja tapahtumista kertominen, kirkon toimivuuden esille tuominen, keskustelun herättäminen sekä kirkon arvomaailman ilmentäminen.

Olen valtavan innoissani uudistuksesta, sillä uuden lehden konsepti on nykyaikainen. *Silta* on todella hyvä nimi lehdelle, jatkaa Rautanen.

Lehti on yhteys seurakuntaan

Viestintäpääliköllä on pitkä kokemus seurakuntalehden tekemisestä. Hän aloitti työskentelyn seurakuntien viestinnässä vuonna 1973, aluksi tiedotussihteerinä ja myöhemmin Kirkkosanomien toimitussihteerinä. Vuodesta 2000 lähtien Marja Rautanen on toiminut viestintäpäälikkönä ja Kirkkosanomien päätoimittajana.

Rautasen mukaan seurakuntalehti on aina ollut tärkeä tiedotusväline tamperelaisille, varsinkin aikana, jolloin ei ollut sähköistä viestintää.

Uskon, että lehti on edelleen tärkeä. Lehti voi toimia yhteytenä kirkkoon ja omaan seurakuntaan niillekin tamperelaisille, jotka eivät ole aktiivisesti seurakuntaelämässä mukana, pohtii Rautanen.

Seurakuntalehden tulee muun viestinnän ohella tarjota merkityksiä, vahvistaa jäsenyyttä ja houkuttaa uusia jäseniä kirkkoon.

Lehdessä on oltava puhuttelevia ja kiinnostavia juttuja, joiden avulla tamperelaiset voivat rakentaa kristillistä identiteettiään. Myös ihmisläheisyys ja tavallisten tamperelaisten arjesta kertomi-

nen ovat aina olleet tärkeitä tavoitteitani lehden teossa, pohtii Marja Rautanen, joka jää tehtävästään eläkkeelle virallisesti maaliskuussa 2014.

Silta ilmestyy kerran kuussa

Silta ilmestyy ensi vuonna 11 kertaa, aina keskiviikkoisin kuukauden alussa. Seurakuntien tapahtumatiedot julkaistaan erillisenä liitteenä, joka on helppo ottaa talteen.

Silta toimitetaan Tampereen seurakuntien viestintäpalveluissa. Ilmoitusmyynnin hoitaa tamperelainen Medialiike ja sivujen taitosta huolehtii Kotimaan Viestintäpalvelut-yksikkö. Painaminen tapahtuu Alma Manun painotalossa Sarankulmassa.

Lehti jaetaan ilmaisjakeluna jokaiseen tamperelaistalouteen lukuun ottamatta niitä postiluokkugia, joissa on ”ei mainoksia” -maininta. Jakelusta huolehtivat Kotimaa ja Tampereen Ykkösjakelut.

kuva myös liikettä.

Ihmisen olemassaolon tarkoitus on tulla lähimmäisen luokse. Sillassa on kaiteet, joten sen voi tehdä turvallisesti.

Ruusukallion mukaan uuden nimen ja lehden tunnetuksi tekeminen on suuri haaste tekijöille.

Uuteen nimeen tottuminen vie lukijoilta varmasti aikansa. *Tampereen Kirkkosanomat* on vahva brändi, mutta se ei nimenä innosta mielikuvitusta. Nyt on kyse uudesta tuotteesta, joka ansaitsee uuden nimen.

Kirsi Airikka

Juice sai väen kirkkoon

Ensimmäistä kertaa järjestetty Juice-kirkkoon Tampereen tuomiokirkkoon kokoontui yli kaksituhatta ihmistä. Aivan kaikki eivät edes mahtuneet sisään.

Tilaisuudessa kerättiin kolehti, joka tuotti yli 8600 euroa. Silällä tuetaan vähävaraisia lapsiperheitä tuomiokirkkoseurakunnan diakoniatyön kautta.

Aivan loistava juttu, että kirkko järjestää jotain meille ihan tavallisillekin ihmisille, kiitteli kirkkoon miehensä kanssa saapunut **Sarianna Suvela**.

Juicen sanoitukset ja papin rukoukset toimivat hienosti yhdessä. Koskettava ja puhutteleva ilta!

Kehuja on satanut jälkikäteen myös sähköpostein ja sosiaalisen median kautta.

Tamperelaiset muusikot esitivät hyväntekeväisyystapahtumassa Juicen rakastetuimpia lauluja ja runoja. Alttarilla nähtiin muun muassa **Mikko Alatalo**, **Heikki Salo**, **Kati Pellinen**, Hauoli Bros -yhtye ja **Costello Hautamäki**.

Illan avasi *Syksyn sävel* Mikko Alatalon esittämänä. Kirkkoillassa kuultiin myös Juicen rakkaimpiin lauluihin kuuluvat *Kaksoiselämää*, *Rakkauden haudalla*,

Viidestoista yö ja *Pyhä toimitus*. Myös hieman tuntemattomammille lauluille oli tilaa.

Musiikin teemoja täydensivät lyhyet rukoukset ja raamatunjakeet, jotka pastorit **Merja Hali-vaara** ja **Risto Korhonen** olivat valinneet. Tunnelmallinen ilta päättyi yhteislauluun *Suloista ja haikeaa*.

Tässä yhdistyi aika jännällä tavalla rock-konsertin fiilis ja jumalanpalveluksen tunnelma, pohti Costello Hautamäki.

Myös tuomiorovasti **Olli Hallikainen** iloitsi ideasta yhdistää Juicen sanoitukset kirkkoillaksi.

Mielestäni kirkkoon sopii kaikki sellainen musiikki, joka ohjaa peruskysymysten äärelle. Usein musiikki voi sanoja paremmin välittää elämän iloa ja kipua, kuoleman ankaruutta sekä kysymyksiä ja huutoja Jumalalle.

Useat Juicen kappaleet puhuvat rakkaudesta, kaipuusta ja toivosta. Niissä pohditaan elämän syviä kysymyksiä ronskistikin. Juice ei pilkkaa Jumalaa vaan ihmisen tärkeilyä ja halua omia totuus itselleen. Hän taisi joskus todeta, että voisi erota valtiosta, muttei koskaan kirkosta.

Eva Wäljas

Muuttokirjeet lähtevät nyt vain yhdelle perheenjäsenelle

Tervetulotoivotuksen seurakuntaan saa Tampereella toistaiseksi vain yksi perheenjäsen. Asia on jo ehtinyt herättää kummastusta seurakuntalaisissa.

Syynä on kirkon uusi jäsen-tietojärjestelmä Kirjuri, joka on parhaillaan käyttöönottovaiheessa. Järjestelmästä ei saa nostettua erikseen kaikkien samaan osoitteeseen muuttaneiden aikuisten nimi- ja osoitetietoja.

Kirjuri ei vielä tällä hetkellä mahdollista kaikkia toivo-

miamme toimintoja, joihin kuuluu muun muassa tämä asia. Pyrimme muutokseen asiassa mahdollisimman pian, sanoo yhteisen seurakuntatyön johtaja **Timo Takala**.

Seurakuntiin ja seurakuntien välillä muuttaa Tampereella vuosittain yhteensä yli 20 000 ihmistä, joten valitettavasti emme pysty tekemään poimintoja käsin, toisin kuin pienemmässä seurakunnassa, pahoittelee rekisteripäälikkö **Gun Toivonen**.

Herätys!

Miksi seurakuntien tiloihin on tulossa käyttömaksu?

Miksi seurakuntatiloissa pidettävälle perhejuhille on tulo-sa maksu ensi vuoden alusta lähtien, hallintojohtaja Matti Ilveskoski?

Kaikista tiloista ja niiden käytöstä syntyy kustannuksia, joita maksuilla pyritään osin kattamaan. Toisaalta maksuttomien tilojen käyttöön ei aina sitouduta, vaan tilojen mahdollinen peruutuskin jää tekemättä.

Jos on varannut tilan tämän vuoden puolella, peritäänkö rahat silti?

Tilauspäivä ratkaisee.

Minkä suuruinen maksu on?

Maksu on erityyppisistä tilaisuuksista erilainen. Esimerkiksi kastetoimituksen jälkeisen kastejuhlan veloitus on 50 euroa viideltä tunnilta, muiden perhejuhlien, kuten rippi-, hää-, syntymäpäivä- tai ylioppilasjuhlan tai muistotilaisuuden maksu on 200 euroa viideltä tunnilta. Yhtiökokoukset ja muut vastaavat tilaisuudet maksavat myös 200 euroa/ 5 tuntia. Nämä hinnat ovat Tampereen seurakuntien jäsenille, muille ne ovat kaksin- tai kolminkertaiset.

Millaisista tiloista maksua peritään?

Kaikista seurakuntien tiloista peritään vuokra, jos alueen kirkkoherra ei toisin perustellusta syystä päätä.

Voiko maksusta saada vapautuksen?

Kirkkoherran päätöksellä voi perustellusta, esimerkiksi diakonisesta syystä saada vapautuksen.

Asta Kettunen

Tilavarauksen yhteystiedot:
www.tampereenseurakunnat.fi/palveluja/
tilojen_ja_toimitusten_varaus, p. (03) 219 0705

Markku Kotila / Suomen Pipliaseura

Milla Pajunen

Pipliaseuran pääsihteeri Markku Kotila huomasi Kiinan-matkallaan, että koulutetuilla nuorilla ilmenee arvojen etsimistä ja uteliasta kiinnostusta uskontoon.

Uusia kirkossa kävijöitä kutsutaan pienryhmiin jumalanpalveluksen jälkeen Beijingissä.

Pipliaseura jatkaa Raamatun kääntämistä

Suomen Pipliaseuran toiminta-ajatuksena on levittää Raamattua mahdollisimman laajasti eri kielillä ja välineillä sekä hinnalla, johon ihmisillä on varaa.

Kun seura perustettiin 200 vuotta sitten, tavoite oli saada Raamattu jokaiseen suomalaiseen kotiin. Tämä tavoite saavutettiin vuonna 1920.

– Nykyisin Raamattua ei ole Suomessa kaikilla; toisilla on montakin ja toisilla ei yhtään. Toisen maailmansodan jälkeen Pipliaseuran toiminta levisi maailmanlaajuisesti, kun olemme jäsenenä Yhtyneissä raamattuseuroissa, jolla on toimintaa 200 maassa, pääsihteeri **Markku Kotila** kertoo.

Pipliaseura tekee yhteistyö-

tä ortodoksisen ja katolisen kirkon kanssa, ja kaikki Suomen kirkot ovat sen jäseniä. Suomessa kerätään rahaa, jotta köyhissä maissa Raamattua voidaan myydä euron hinnalla.

Kotila on luottamustehtävissä Yhtyneissä raamattuseuroissa, jotka asettaa yhteiset tavoitteet siitä, mille kielille Raamattua käännetään.

– Tämän vuoden alussa asetimme Yhtyneissä raamattuseuroissa tavoitteen saada sata uutta Raamatun käännöstä tuhannen päivän aikana. Periaatteena on kääntää koko Raamattu. Monet muut kääntävät usein vain Uuden testamentin, ja käännöstyöt voivat jäädä kesken, Kotila sanoo.

Kristinusko kasvaa etelän maissa

Lähetystyön painopiste on muuttunut. Sata vuotta sitten kristinusko oli leimallisesti länsimainen ilmiö, nyt se on etelän uskonto. Maailmankartalla kristinuskon keskipiste on Afrikan Nigeriassa. Tämä on lähetystyön tulosta.

Pipliaseura luo toimintaedellytyksiä kirkkoille tuomalla Raamatun kaikkien ulottuville.

– Kohta valtaosa lähetystyön tekijöistä lähtee eteläiseltä pallonpuoliskolta. Kirkon jäsenmäärä kasvaa Etelä-Amerikassa, Afrikassa ja Kiinassa, Kotila kuvaa muutosta.

Hän on käynyt Kiinassa yli 15 kertaa, viimeksi arkkipiiispa **Kari Mäkisen** mukana elokuun lopussa tänä vuonna. Pipliaseura tukee siellä teologien koulutusta ja raamattutyötä.

Kiinassa kommunistinen puolue on edelleen vallassa, mutta maa avautui länteen, ja vapaa markkinatalous toimii itärannikolla, joka on rikastunut. Kiinassa yhteiskunnalliset ja taloudelliset erot ovat suuret. Maan länsiosassa on köyhää aluetta, jossa väestön tulot jäävät alle yhden dollarin päivässä, mikä on absoluuttisen köyhyyden raja.

– Kiinan hallituksen virallinen politiikka suhtautuu uskontoihin myönteisesti, kunhan ne tukevat

yhteiskuntarauhaa. Kristinusko kasvaa, ja maassa on 30–50 miljoonaa kristittyä. Valtaosa kristityistä asuu köyhällä maaseudulla. Yleinen kiinnostus kristinuskoon kasvaa, varsinkin opiskelijoiden keskuudessa, ja seurakuntien ikärakenne onkin nuortunut, Kotila kuvailee tilannetta.

Pipliaseura tukee Raamattujen levittämistä Kiinassa. Raamattuja on painettu maassa jo 60 miljoonaa. Ulkomaalaiset eivät saa tehdä siellä lähetystyötä, vaan asukkaat tekevät sitä itse. Kiina haluaa kuitenkin ottaa vastaan tukea.

Pirjo Lääperi

Kaappikello, osa 1/2

KAAPPIKELLO tikitti omaa verkaista tahtiaan. Se oli vedetty aikaisin aamulla ja jaksaisi käydä vielä pitkälle huomiseen. Vain nurkissa kolisteleva pakkaniemi kadotti alleen kaappikellon tikityksen. Vanha keinutuoli kiikkui hiljaksiin edes taakseen, siinä istuva vanha ukko tuhisi nukuessaan. Hieman kuolaa oli valunut harmaalle villataikalle ja tuhka ukon polttamasta piipusta oli varissut lattialle keinutuolin jalan viereen.

Ukko heräsi vilunväristykseen ja ähkäisi. Olikohan tuli hellassa päässyt sammumaan? Oli vielä pimeää, eivätkä vanhat jalat enää jaksaneet lähteä puiden hakuun. Silmien tottuessa hämärään ukko kohtasi yllättävän näyn. Tuvan ikkuna repsoitti apposen auki niin, että pyörähtelevä lumi pääsi hivuttautumaan sisään ikkunalaudalle ja toi kylmän henkäyksiä mukanaan.

”No johan on...” ukko manasi ja kampeutui pirtinpöydästä tukea ottaen ikkunan luo. Kangistuneet nivelet natisivat ukon kurottautuessa sulkemaan ikkunaa. Vaikka

ponnistus ei ollut suuri, istahti ukko hengästyneenä pöydän ääreen. ”No johan on...” toisti ukko ja yllättyi äänensä kovuudesta hiljaisessa pirtissä.

Se tupa oli rakennettu omin käsin sodan loputtua. Jalassa olleet kranaatin sirpaleet ja painajaiset olivat valvottaneet öisin, mutta työt oli tehtävä. Olihan elätettävänä vaimon lisäksi neljä lasta, viides tulossa. Pellot ympärillä oli raivattu käsin, ja ne olivat tuottaneet jo ensimmäisestä kylvökerrasta siunatun määrän viljaa, jopa myytäväksi asti.

Navetan elikkomäärä oli kasvanut kahdesta hiehosta yli kymmenpäiseksi laumaksi. Omista lehmistä saatiin maidot, juustot ja kermat. Ylikin jäi. Ei ollut Jumala häntä hyljännyt, vaikka poteroissa piileskellessään hän niin olikin luullut. Mutta niinhän se on, että sitä saa ja sitä otetaan.

Ensimmäinen joulu omassa pirtissä. Metsästä oli vanhimman pojan kanssa savotan yhteydessä katkaistu latvakuusi, joka oli täynnä käpyjä. Se kannettiin joululle tuok-

suvaan pirttiin lasten iloisten naurujen saattamana. Oksille asetettiin itse valetut kynttilät ja lippunauha. Pöytä ei notkunut herkuista, mutta silti puutetta ei ollut mitään.

Lasten nukkuessa mentiin emännän kanssa kaksin saunan kuumiin löylyihin, pestiin toisten selät. Kuivasta vastasta karisi lehtiä kuluneille lauteille. Ulkona räätisevät jätkäkynttilät valaisivat pimeän pihapiirin. Jossain haukkui koiria.

Koiran haukku herätti ukon mietteistään. Lumi oli sulanut märeksi lammikoiksi ikkunalaudalle. Ukko kurkisteli ikkunasta ulos pimeään. Kuun kelmeä valo ja tähtikirkas taivas leikkivät hangen hopean valkoisella pinnalla. Ei mitään erityistä. Vain pimeyttä.

Riikka Moilanen

(Jatkuu ensi numerossa)

Laura Tuhkanen-Jukkola

Ilo ja hiljaisuus

Ikkunalaudalla kyyhöttävä kak-
tus alkaa odottamatta kukkia. On
sen aika. Miten se nyt, synkimpä-
nä aikana tietää räväyttää kukkan-
sa hehkumaan? Kauneus lohduttaa.
Aivan kuin punaiset kukat olisivat
puhjenneet myötätunnosta meitä
hämärässä pinnisteleviä kohtaan.
Pimeys kuroo mieltä umpeen
ja masennus liittyy seuraan. Sii-
hen täytyy kai suostua ja kuunnel-
la jonkun aikaa omia sisäisiä tun-
toja. Aina ei voi olla sosiaalinen ja
aikaansaava. Nyt hiljaisuus vetää
puoleensa ja antaa suojaa. Kukat
puhkeavat ajallaan.
Käskemällä ei itseään saa iloi-
seksi. Eikö ilo saa alkunsa rakkau-
desta? Kun puoliso iloitsee rak-
kaastaan tai äiti lapsestaan, ilo val-
taa myös rakastetun. Iloa löytyy
myös uskon sopukoista: Kristil-
lisen uskon mukaan Taivaallinen
Vanhempani katselee touhujani ja

iloiitsee minusta, vaikka en saisi mi-
tään aikaan.
”Kirkko on Jumalan valtakun-
nan leikkihuone, jossa saa har-
joitella pyhien elämän keveyttä”,
maalaillee ruotsalainen emeritus-
piispa **Martin Lönnebo**. Leikki
ja nauru kuuluvat kristittyjen elä-
mään, koska olemme armon lapsia.
Ilo kasvaa vapaudessa, ja voimme
uhmata painovoimaa, kun meille
avataan näkymä taivaalliseen to-
dellisuuteen, vaikka vain hetkeksi.
Hyvää voi tapahtua ilman omaa
yrittämistäkin. On lupa levätä sii-
nä, mitä jo on ja mitä on tuleva.
Vaikka ilmaista rakkautta on vai-
kea ottaa vastaan. Runoilija **Eeva
Tikka** on kirjoittanut:

”Yhden tähdenlennon ajan
minä näen hänen kasvonsa
kääntyneinä kohti
hänen silmänsä silmissäni

*ja nousen, huudan ilosta
koska tiedän kuka hän on
ja sydämeni tuntee hänet,
hän on läsnä
kaikessa mitä minussa on.”*

Helposti ajatellemme, että meidän
pitäisi tehdä jotain ottaaksemme
Jeesuksen vastaan. Entä jos asetel-
ma onkin toisin päin: Jeesuksella
on aina vastaanotto auki meitä var-
ten. Hänen kanssaan voi siis sopia
tapaamisen jo ennen jouluruuhkaa.
Tällaisia tapaamisia sanotaan hen-
gellisiksi harjoituksiksi.
Voit viettää hetken Jeesuksen
kanssa, kun asetut rauhalliseen
paikkaan. Levähdä siinä hetki.
Sulje silmäsi ja kuvittele, että nä-
et Kristuksen seisomassa edessäsi.
Hän katsoo sinua. Näe, miten hän
katsoo sinua rakkaudella ja nöyräs-
ti. Viivy hänen katseensa alla muu-
tama minuutti.

Tulevat pyhät

8.12. 2. adventtisunnuntai – Kuninkaasi tulee kunniassa

Joulukalenterin luukkujen takaa löytyy jotain kaunista tai hyvää. Pie-
nin askelin etenee matka kohti juhlaa, mutta samalla pimeys tihenee.
Tuleva juhla on kuin yössä loistava lyhty, joka antaa toivoa kulkijoille.
Jeesus kehotti palvelijoitaan valvomaan ja odottamaan isäntäänsä,
joka palaa takaisin hääjuhlasta keskellä yötä. Isäntä lupaa itse tarjoil-
la palvelijoilleen aterian, jos he vain ovat jaksaneet pysytellä hereillä.
(Luuk.12: 35–40) Kun Jeesus kerran tulee kunniassaan takaisin, alkaa
loppumaton juhla.

15.12. 3. adventtisunnuntai – Tehkää tie Kuninkaalle

Johannes Kastaja teki tietä Jeesukselle. Hän oli askeetti, joka kehotti ih-
misiä tunnustamaan syntinsä ja tekemään parannuksen. Jeesus taas söi
ja joi niidenkin seurassa, joita muut halveksivat. Ihmiset eivät ymmär-
täneet, että Jumalan valtakunta oli näin murtautumassa esiin. (Matt.
11:11–19)
Jeesus on Kuningas, jonka seurassa omia puutteita ei tarvitse peitel-
lä. Hän näkee syyllisyyden ja häpeän, joita kannan. Vapahtaja ei aseta
ehtoja, vaan pyytää istumaan kanssaan samaan pöytään, lepäämään.

Helmi

*Aavikko iloitsee, autiomaan iloitsee, aro riemuitsee,
se puhkeaa kukkaan! Voimistakaa uupuneet kädet,
vahvistakaa horjuvat polvet, sanokaa niille, jotka
sydämessään hätäilevät: ”Olkaa lujat, alkää pelätkö.
Tässä on teidän Jumalanne.”*

(Jes. 35: 1–4)

Tule hyvä kakku

Outi Niemi

Lapsuuteni syntymäpäivistä
muistan täytekakun, jonka
äitini leipoi talviyön pimein-
nä tunteina. Lähes ämpärin
korkeinen kermakakku va-
rasti jokaisen lapsivieraan huomi-
on. Se jökötti toteemipaalun tavoin
keskellä herkkupöytää. Saadakseni
kaikki kynttilät puhallettua jou-
duin nousemaan keittiön penkille
seisomaan. Ja kylläpä kakku mais-
tui!
Äidin leipomissa kakuissa
maistoin huolenpidon ja
rakkauden. Koristeiksi kelpasivat
pirteät mandariininlohkot ja ol-
minväriset banaanisoirot, joista
äitini sommitteli auringon keskel-
le kakkua. Kertaalleen jo käytetyt
kynttilät yhdellä uudella täyden-
nettynä nostivat kermakakun lois-
toonsa. Mikä juhlavalo!
Suomi-neitomme saa kohta pu-
haltaa kymmenet kynttilät synty-
mäpäiväkakustaan. Kakku on var-
masti näyttävämpi kuin minun lap-
sisynttäreideni katseiden kerääjä.
Maamme alkaa hyvinkin olla seni-
orikansalaisen iässä.
Tänään sankari Suomi kysyy
John F. Kennedyn tavoin: ”Älä ky-
sy, mitä maasi voi tehdä sinun hy-
väksesi vaan kysy, mitä sinä voit
tehdä maasi hyväksi”. Kysymys tu-
lee kohti. Tämä pettumaa on isie-

ni maa ja juureni ovat syvällä sen
mullassa.
Maamme on ponnistellut läpi
historian tyrskyjen selvitien taita-
vien valtiomiesten kipparoimana.
Minut kutsutaan nyt yhteishenki-
talkoisiin. Niihin talkoisiin haastan
sinutkin. Eikö aloiteta yhdessä, sil-
lä silloin meitä on jo kaksi taistelusa-
apatiaa ja melankoliaa vastaan.
Elämme pohjoisen pallonpuo-
liskon pimeintä aikaa. Valo pyö-
rähtää näkyvissä hävitäkseen jäl-
leen sinne, minne niin moni meistä
lentää keräämään sitä takaisin. Hä-
märän pehmeä hyssy antaa luvan
ja mahdollisuuden hidastaa kier-
roksia, koska niin luontokin tekee.
Luonto on viisas. Taas jaksaa ku-
koistaa, kun välillä pudottaa kellas-
tuneet lehtensä ja himmailee villa-
sukat jalassa.
Tässä kuussa saan leipoa toisen-
kin kakun, Jeesuksen syntymäpäi-
väkakun. Hänen valonsa on valais-
sut vuosisatojen ajan Suomi-neidon
vaellusta ja niin valaisee tulevai-
suudessakin. Hyvä uuden kirkko-
vuoden lupaus on hakeutua sään-
nöllisesti tuohon valohoitoon.

Outi Niemi

Kirjoittaja on työnhajaaja sekä
Tampereen seurakuntien
kurssi- ja leirikeskusten johtaja.

Scaramellan joululevyn tuotto menee diakonian hyväksi

– **Harjun diakoniatyö** on tärkeä hyväntekeväisyyskohde, johon levytuotot kokonaisuudessaan menevät, sanoo nokkahuiluyhtye Scaramellaa vetävä kanttori **Tarja Laitinen**.
– Levyn nimeksi tuli JUHLAA, joka omalta osaltaan liittyy Scaramellan aiempien levyjen – AIKAA, AJATELLA, JOULUA – sarjaan.
Levyllä kuullaan myös Ville Karhulan säveltämä *Lielahden kirkonkellojen Juhlasoitto*.
Levyllä on pääasiassa vanhem-

paa musiikkia, osa uudelleen Scaramellan sovittamana, kuten Piaa Cantiones -sävelmät. Antornio Correllin *Joulukonsertosta* on levyllä Pastorella -osa.
J.S. Bachin virsisovituksista on mukana *Enkeli taivaan*. Tuttuja lauluja ovat muun muassa *Heinillä härkien kaukalon*, *Riemuitse tytär Siion* ja *Ensimmäinen joulu*.
– Aiempi joulumusiikkitalenne oli joulukortti, jossa oli ajatuksena muutaman kappaleen sävelin toi-

vottaa hyvää joulua. Kyseisellä Joulua-kortilla kerättiin rahaa Tampereen Tyttöjen Talon toiminnan tukemiseen.
– Saimme hyvää palautetta niin musiikista kuin hyväntekeväisyyskohteestakin. Ne olivat kannustimina, jotka innostivat tekemään laajemman joulumusiikkitalenteen.
– Instrumentaalisovituksia joulumusiikista on myös vähemmän tarjolla. Ja ihania kappaleita, joita on ilo soittaa, on todella runsaasti, Laitinen kertoo.
Levyllä soittavat nokkahuiluja **Kaisu Hynninen** (sopraano ja altto), **Paula Sirén** (sopraano ja altto), Tarja Laitinen (tenori ja kontrabas-

so), **Marja Laakso** (altto ja basso) sekä lyömäsoittimia **Juuso Laakso** ja **Tarvo Laakso**.

Scaramellan JUHLAA-levyn kannen on suunnitellut Valpuri Tauriainen.

Joulun odotuksessa

Joulumusiikin täyteistä Sana Soi -iltaa vietetään Finlaysonin kirkossa sunnuntaina 8.12. Ilan musiikista vastaa **Teppo Ruohonen** Matti & Teppo -yhtyeestä.
Veljeksiltä on ilmestynyt kolme hengellistä levyä, joista yksi on yltänyt kultalevyksi.
Teppo Ruohonen esiintyy Sana soi -illassa kolmatta kertaa.
– Tahdon mukaan tulemissani antaa myös oman uskontodistuksen ja tiedän, ettei paras-kaan viihdemusiikki korvaa hengellisen musiikin syvyyttä, hän toteaa.

Harju Juhola

Piccolon kamarikuoron ja solistien perinteinen itsenäisyyspäivän konsertti alkaa Vanhassa kirkossa noin kello 16.15, kaupungin järjestämän itsenäisyyspäivän ilotulituksen jälkeen.

UrkusoiKiva! -konsertti
ti 3.12. klo 18
Pispalan kirkko
Harjun Lapsikuoro ja kirkkomusikantit

Lounasmusiikkia
ke 4.12. klo 12
Aleksanterin kirkko
Vokaali-installaatio
Minna Hilke, vokaalilaulu

Isänmaallinen konsertti
to 5.12. klo 19
Tuomiokirkko
Juhlapuhujana Tampereen piispa Matti Repo
Solisteina tenori Tero Harjunnemi ja Tuomiokirkon urkuri Henri Hersta
Seniorikuoro Konkelot, johtaa Jussi Tamminen
Mieskuoro Laulajat, johtaa Juha Holma
Ohjelma 20 euroa, osa juhlan tuotosta lahjoitetaan sotaveteraaneille.

Perinteinen itsenäisyyspäivän konsertti
pe 6.12. klo 16.15
Vanha kirkko
Piccolon kamarikuoro, Minna Turppa, sopraano, Salla Harjunen, mezzosopraano, Lauri Tikkanen, piano, Anssi Pyykkönen, urut, johtaa Heikki Hinssa
Vapaa pääsy, ohjelma 5€
Konsertti alkaa itsenäisyyspäivän ilotulituksen jälkeen.

Koivu ja tähti – itsenäisyyspäivän konsertti
pe 6.12. klo 17
Finlaysonin kirkko
Lasten katedraalin nuoria soittajia
Konsertti alkaa lippukulkueella ja päättyy kynttilöiden sytyttämiseen muistomerkillä Finlaysonin kirkon edessä.

Muut adventin ja joulunajan konsertit löytyvät tämän lehden joululiitteestä sivulta 12.

Liikuntarajoitteiset

Kuulokojeet

Miksi ihminen on hullu?

Helsingin Sanomien pitkäaikaisen ulkomaantoimittajan **Heikki Aittokosken** reportaasi *Narrien laiva* on tutkimusmatka maailman vakavimpien kysymysten äärelle.
Mistä köyhyys, kärsimys ja väkivalta johtuvat? Kirjassa Aittokoski etsii vastauksia neljältä mantee-

relta. Satumainen yltäkylläisyys ja lohduton kurjuus vuorottelevat.
Heikki Aittokosken syyttävä sormi kohdistuu aikamme ahnehtijoihin. Samaan aikaan hän penää menestyjämailta ja -yrityksiltä todellista globaalia vastuunkantoa. Osansa saa myös pieni Suomi.

Sortovalta alas

Raimo Holopainen oli rakentamassa Afrikassa kouluja, kirkkoja ja klinikoita jo 1950-luvulla. Yli 30 vuoden työjaksosta hän vietti suurimman osan nykyisessä Namibiassa. Hänen ovensa oli avoin kaikille.

Holopaisen kirja *Muutoksen tekiät* (SLS 2013) on tositapahtumiin perustuva romaani Namibiaan itsenäisyystaistelusta. Päähenkilön tuttavat puuhaavat jotain salaperäistä, ja pian syntyy poliittinen puolue SWAPO.

Entä jos Jumala on meistä

Jouluaiheinen musiikkidraama *Immanuel* koostuu laulaja ja lauluntekijä **Anu Neuvosen** vuosien varrella tekemistä lauluista ja saa ensi-iltaansa joulukuussa Aleksanterin kirkossa.

Laulujen pohjana ovat nämä mietteet: *Joskus tuntuu, että Jumala on kaukana, eikä kuule hartaita pyyntöjämme. Raamatun henkilöt näyttävät olevan paljon lähempänä Jumalaa kuin me. Entä jos Hän on meistä kaikista yhtä kaukana? Tai jospa Hän onkin yhtä lähellä meitä ja Raamatun ihmisiä?*

– Ihmisten kysymykset ovat varmaan samanlaisia, olipa elämän ongelma mikä tahansa. Kyselemme, miksi Jumala ei vastaa meille, Neuvonen pohtii.
– Olen jouluihminen ja halusin tehdä joulun liittyvän näytelmän. *Immanuelin* laulut liittyvät Marian ja Josefin kokemuksiin ja kertoivat, miltä heistä tuntuu. Liitin niihin omia tunteitani siitä, kun ihmettelin, miksi Jumala ei kuule rukouksiani.
– Vaikka en ymmärrä, miksi

niin tapahtui, yritin epätoivoisestikin luottaa silti siihen, että Jumala pitää minusta huolen.

Laulujen tekoa esiintymisiä, opetusta

Anu Neuvosella on musiikinopettajan koulutus. Hän on tehnyt lauluja ennenkin sekä itselleen että muille laulajille. Häneltä on ilmestynyt kaksi levyä; Sävel julkaistiin 2008 ja Kuitenkin 2011. Ensimmäiseltä levyltä tuli tunnetuksi laulu *Enkeli*, joka soi paljon radiossakin. Neuvonen käy esiintymässä yksityistilaisuuksissa, kuten häissä, ristiäisissä ja hautajaisissa. Lisäksi hän on opettanut pianon soittoa ja vapaata säestystä Keravan ja Pirkan opistoissa.

Immanuelin lauluja syntyi monen vuoden kuluessa ja pari niistä on julkaistu jo levyilläkin, *Huillos* ilmestyi ensimmäisellä levyllä ja *Näkemiin* toisella. Vasta yhteistyössä ohjaaja **Ismo Nokelaisen** erillisistä lauluista syntyi draama.
Jo asuessaan Helsingissä Neuvonen suunnitteli joulunäytelmää,

mutta hanke kaatui rahoituksen puutteeseen. Tämän vuoden esi-tyksiin tehtiin useita rahoitushakemuksia, ja tukea antoivat Uusi Verso, Tampereen hiippakunta, Lempäälän seurakunta ja Vapaakirkkoseurakunta.

Vaikka toimitaan talkoohen-gessä, kuluja tulee puvustuksesta, matkakorvauksista ja äänentoistosta. Laulujen aiheet syntyvät usein omasta elämästä, mutta niitä ei voi jättää tiettyyn tapahtumaan, vaan lähinnä tunnelmaan. Laulut eivät ole liian henkilökohtaisia, vaan Neuvonen etäännytti niitä. Näin lauluista tuli yleispe-
tevämpiä ja kuulija voi tulkita niitä omista lähtökohdistaan. Lapsettomuusvaiheessa tehdyt laulut ovat kuin rakkauslauluja.

– Laulut kertovat, että on lupa tuntea myös tällaisia tunteita, eikä Jumala suutu kielteisistä tunteista. Itsekään en ole aina positiivisella mielellä Jumalan edessä, Neuvonen kertoo.
– Tulevaisuudessa olisi ihanaa, jos voisin tehdä lauluja ja myös draamaa seurakunnissa. Minulla

Harjuun vihdoin oma naiskuoro

Harjun seurakunnassa pitkään työskennelleen kanttorin **Tarja Laitisen** haave omasta naiskuorosta on vihdoin totta. Pispalan kirkolla on kokoontunut syksyn ajan iloinen joukko naisia, joiden sydän kuuluu myös laululle. Laitinen muistelee, ettei Harjussa ole aiemmin ollut vastaava kokoonpanoa.

Kaikki sai alkunsa, kun kanttori kyseli Maailmojen Messun lauluporukkaan innokkaita naislaulajia ja he halusivat jatkaa yhdessä laulamista messun jälkeenkin.

– Monissa kuoroissa laulaa aktiivisia naisia, myös sekakuoroissa, joissa miesrivistöt kuitenkin kaipaavat täydennystä. Naiskuorossa soin-

ti on kiinni vain naisista, Laitinen kertoo.

Harjun Vox Cor – sydän ja ääni – koostuu kymmenestä laulajasta. Monen taustalla on niin lauluopin-toja kuin pitkä kuorokokemuskkin.

– Yhtyeen nimi kertoo rakkaudesta ääneen, laulamiseen ja musiikkiin. Se kiteyttää hyvin naisten ajatuksia, Laitinen valaisee.

Tuore yhtye on testannut taitojaan kuulijoiden edessä muutaman kerran.

– Ajatuksena on tehdä monenmoista musiikkia ilon kautta laulaen, vetäjä sanoo.

Seuraava esiintyminen on joulun alla. Konsertti *Kynttilätunnel-*

mia Pispalan kirkossa torstaina 12.12. kello 20 on yhteinen joululevynsä vastikään julkaiseen Nokahuiluyhtye Scaramellan kanssa. Illan aikana kuullaan tuttuja ja tunteettomia joulusäveliä.

Lauluyhtye kasaa parhaillaan ohjelmistoa tulevaisuuttakin varten.

– Aluksi ohjelmassa oli musiikkia maailmalta. Se tuntui kiinnostavan ja toimi helposti porukassa. Negro spirituaalit ja vanhat sävelmät kiinnostavat nekin. Ajatuksena on tehdä monipuolisesti monenlaista musiikkia, mikä innostaa laulamaan, kertoo Laitinen.

Elisa af Hällström

Harjun Vox Cor pääsi vauhtiin Maailmojen messusta Pispalan kirkossa loka-kuussa.

Anu Neuvonen ja Maria Jaakkonen tutkivat nuotteja Immanuelin harjoituksissa. Jaakkonen pitää rooliaan Mariana mielenkiintoisena, sillä se syventää Marian kohtaloa. Joulukuukseksi Jaakkoselle Kristuksen syntymän juhlaa ja rauhoittumisen aikaa, jota voi viettää läheisten kanssa.

Jouluaiheinen musiikkidraama

Musiikkidraama *Immanuel* pohjautuu jouluevankeliumiin ja teos koostuu musiikista, lauluista, tanssista ja draamasta.

Osa lauluista vie tarinaa eteenpäin ja osa kuvaa Marinin ja Joosefin tunteita, jotka vaihtelevat ilosta suruun, hämmennykseen ja väsymykseen. Epätietoisina he kysyvät tietä, ja välillä tuntuu, että Jumala ei kuule eikä vastaa. Lopulta Marialle ja Joosefille selviää, että Jumala on ollut heidän kanssaan myös vaikeimpina hetkinä.

Timo Saarinen auttoi

kokoamaan orkesteria ja so-listeiksi saatiin ammattilaisia: Joosefina laulaa **Sami Asp** ja Mariana **Maria Jaakkonen**.

Teoksen ohjaa **Ismo Nokelainen** Tampereen Kristillisestä teatterista. Anu Neuvonen sävelsi musiikin ja sanoitti laulut.

Immanuelin ensi-ilta pidetään lauantaina 7.12. kello 18 Aleksanterin kirkossa. Muut esitykset ovat sunnuntaina 15.12. kello 18 Vapaakirkossa ja sunnuntaina 22.12. kello 15 Kuljun Majakassa Lempäälässä. Esitykseen on vapaa pääsy.

kaukana?

on uusia ideoita ylistyksestä ja meditatiivisesta laulusta, Neuvonen unelmoi.

Lapsettomuusvaihe koetteli uskoa

Aineksia *Immanueliin* Neuvonen sai myös omista elämäkokemuksistaan. Vuosia kestänyt lapsettomuus oli vaikea elämänvaihe, joka sai epäilemään jopa Jumalan olemassaoloa.

Neuvonen oli ”kympin tyttönä” tottunut siihen, että omilla ponnistuksillaan saavuttaa tavoitteen. Nytkin hän yritti ansaita teoillaan lapsen Jumalta.

– Halusin tarttua Jumalan lupauksiin ja sanoin hänelle: katso nyt, kuinka minä uskon, vaikka tämäkin vastoinkäyminen vielä tuli. Tunsin epävarmuutta siitä, mitä Jumala halusi minun tekävän, pitääkö minun uskoa ihmeeseen vai luovuttaa? Tuntui, että Hän vaatii lii-kaa minun uskoltani. Sitten huomasi, että itse vaadin lii-kaa itseltäni.

Lapsettomuuskriisi oli raskas

kestää henkisesti. Neuvonen ei aluksi kertonut siitä edes ystävilleen.

– Koin, että oma paha oloni oli niin suuri, etten voinut kaataa sitä toisten päälle. Kun pidin kaiken pahan olon sisälläni, alkoi fysiikka pettää ja sairastelin tulehduksia. En tiennyt, mihin voisin kohdistaa vihan siitä, että oma kroppa ei toimi, kuten haluan.

– Opin paljon lapsettomuusvuosina, ja olisin voinut pitää sitä antoisana aikana, jos olisin tiennyt, että kaikki päättyy hyvin. Epävarmuutta oli kuitenkin vaikea kestää.

Lasta ei kuulunut kiihkeistä toiveista ja rukouksista huolimatta, ja se tuntui vaikealta. Lapsettomuuteen ei löydetty selkeää lääketieteellistä syytä. Anu sai varhaisia keskenmenoja. Kalliisiin hedelmöityshoitoihin lähteminen epäilytti, koska niiden hyödyt tuntuivat kyseenalaisilta.

– Jouduin itse päättämään siitä, mitä tehdään. Kokeilin erilaisia ruokavalioita, joita löysin Googles-ta. Yhdellä kaverillani oli myös lap-

settomuusongelma, ja sain häneltä vertaistukea.

– Sitten tapahtui Jumalan ihme ja tulin raskaaksi, mutta samalla alkoi keskenmenon pelko. Pelkäsin ihan raskauden loppumetreille asti menettäväni tämän lapsen. Onneksi neuvolan terveydenhoitaja ymmärsi tilanteen ja antoi luvan, että aina halutessani saan tulla kuuntelemaan sikiön sydänääniä, jolloin vakuutuin siitä, että kaikki on hyvin.

Raskaus päättyi lopulta onnellisesti ja syntyi terve poika.

– Poika on nyt kaksi- ja puolivuotias ja edelleen käyn tarkistamassa, hengittääkö hän yöllä. Pojan syntymä on suuri armon osoitus, enkä voi enää epäillä Jumalan olemassaoloa. Silti en jaksakaan olla joka hetki superkiitollinen.

– Oman vanhemmuuden kautta Jumalan isyys aukeaa uudella tavalla. Jos minä suhtaudun näin lämpimästi omaan lapseeni, kuinka paljon lämpimämin Jumala suhtautuu minun.

Pirjo Lääperi

Radio, tv ja netti

Tuomiokirkon jumalanpalvelus radiossa

Tampereen tuomiokirkon jumalanpalveluksia voi kuunnella suorana lähetyksenä joka sunnuntai Radio Moreenissa kello 10 taa-juuksilla 98,4 ja 101,5 MHz 15.12. asti ja jälleen 12.1.2014 al-kaen.

Lisäksi radiossa kuullaan itsenäisyyspäivän 6.12.2013 juma-lanpalvelus.

Jouluradio soi tammikuulle asti

Jouluradio soittaa tauotta joulumusiikkia ensimmäisestä adven-tista loppiaiseen. *Hoosianna*-hymnistä soi uusi versio, jonka on sovittanut **Kerkko Koskinen**. Kappaleen esittää Kerkko Koskinen Kollektiivi.

Hoosiannasta on julkaistu myös musiikkivideo, joka on nähtä-vissä Jouluradion Youtube-kanavalla. Sen on ohjannut ja käsikir-joittanut teatteriohjaaja ja toimittaja **Susanna Kuparinen**.

Jouluradio on mainokseton radiokanava, joka kuuluu Tampe-reella analogisella taajudella 101,6 MHz Apple- ja Android-lait-teilla. Kanavaa voi kuunnella ilmaisen Tuneln-applikaation kaut-ta. Kaikki kanavat löytyvät myös nettisivuilta www.jouluradio.fi

Lastenkirkon joulukalenteri mobiilina

Lastenkirkon valtakunnallinen joulu-kalenteri uudistui. Viime jouluna yli 180 000 käyntiä kerännyt Rouskis-joulukalenteri muuttui Tähtipojan jou-luseikkailuksi ja tuli tarjolle myös äly-puhelin- ja tablet-sovelluksina.

Uutena hahmona seikkailee Tähti-poika-supersankari, joka lähtee etsi-mään hiirten varastamaa joulun täh-teä.

Kalenterin luukuista aukeaa ly-hytelokuvia, kuvakuunnelmia, hiir-ten bändin tähdittämiä laululuukku-ja, mobiilipelejä ja paljon muuta. Kalenterissa voi seikkailla tut-tuun tapaan myös lastenkirkko.fi -sivustolla.

Dei keskitty joulumusiikkiin

Perinteinen joulumusiikki ja uudemmat joululaulut uudistivat Radio Dein lähetyksen ensimmäisestä adventista alkaen, kun tarjonta keskittyi joulumusiikkiin. Kanavalla vieraillee päivittäin tunnettuja jouluihmisiä **Paula Koivuniemestä Eija Vilppaaseen**. Sarjan päättää aaton piispavieras **Tapio Luoma**.

Perinteiset ja hartaamat joululaulut kuuluvat soittolistalla jouluviikolla. Tarkemmat ohjelmätiedot löytyvät osoitteesta www.radiodei.fi.

Kauniita kuvia kasteesta

Sivulta www.tampereenseurakunnat.fi/palveluja/kaste/aamukas-te pääsee kasteen kuvagallerioihin. Tuoreimmat kuvat on otettu 24. marraskuuta, jolloin kasteen sai kymmenen lasta. Kuvat on ottanut Tampereen seurakuntien valokuvaaja **Hannu Jukola**.

Voimaa joulun ajaksi

Hartauksia on luettavissa osoitteessa www.evl.fi/kappeli.

Seurakuntien talon ala-aulaan avataan 3.12. valokuvanäyttely, joka valottaa Tampereen historiaa kuvien kertomana. Näyttelyyn voi tutustua talon aukioloaikoina. Näyttelyn on koonnut valokuvaaja Hannu Jukola.

Kalevan kirkkoa varten louhitaan Liisankalliota vuonna 1964. Rovasti Paavo Viljanen (vas.) on juuri painanut nappia alkujäykseen. Tapahtumaa todistavat piispa Eelis Gulin ja muut herrat.

Kirkko kaupungissa – aaltoliikettä

– Kaikkea ei saa sanotuksi, aina sanat uupuvat kesken. Sellainen olo välillä on, teologian tohtori **Voitto Silfverhuth** lainaa ison kirjan Saarnaajaa.

Emeritustuomiorovastin jätti-urakka, *Tampereen seurakuntahistoria 1–2*, julkistettiin 3. joulukuuta. Kirkollinen elämä Tampereella alkoi kaupungin perustamisesta. Yli 230 vuodessa on tapahtunut niin paljon, että kaikkea on mahdoton mahdollistaa edes kahteen niteseen ja 900 sivuun.

Tutkijan tarkkuudella Silfverhuth laskee kuvien osuudeksi hie-
man yli 25 prosenttia, ja mukana on valokuvia, grafiikkaa, piirroksia, asiakirjoja.

Ei mitään uutta

Tampereen seurakuntien rakentuminen on ollut aaltoliikettä pienestä isoksi ja isosta pieneksi. Viime vuosien väentö seurakuntien vähentämisestä ei ole uutta.

Kun kaupunki perustettiin, se määrättiin kuuluvaksi Messukylän seurakuntaan. Tamperelaisilla oli tunnin kävelymatka Messukylän kirkkoon.

Kaupunkialueella jumalanpalveluksia pidettiin aluksi Tammerkosken yläpuolisissa polttimorakennuksissa. Niitä toivoivat etenkin Tampereelle muuttaneet ruotsinkieliset asukkaat, koska Messukylässä ei saarnattu eikä rukoiltu heidän äidinkielellään. Väliaikaisen kirkkotilan ja papin tampere-
laiset saivat 1786, jolloin kartanon väentupa torin varressa varustettiin saarnahuoneeksi.

Syksyllä 2013 Tampereella on runsaasti kirkkoja, mutta messua vietetään muuallakin, esimerkik-

si Seurakuntien talon Suurella sydämellä -klubilla. Historia toistaa itseään?

Monikulttuurisuus on nykypäivää, mutta taas *Saarnaaja* muistuttaa: vaikka jostakin sanottaisiin: katso, tämä on uutta, on sitäkin ol-

lut jo kauan ennen meitä. Tampereen 1700-luvun asemakaavassa torin neljään nurkkaan oli merkitty tontit ”kaikenlaisten uskontojen kirkkoja varten”?

Rakennetuksi tuli vain luterilainen pyhäkkö; kolmeen muuhun

kulmaan nousi apteekki. Ensimmäistä varsinaista kirkkoaan kaupunkilaiset odottivat lähes puoli vuosisataa, koska kiisteltiin, tehdäänkö se kivistä vai puusta. Senaatti ratkaisi asian jälkimmäisen voitoksi. **Carlo Bassin** piirtämä pienehkö, väliaikaiseksi tarkoitettu Vanha kirkko otettiin käyttöön adventtina 1824.

– Tampere avautui Eurooppaan, jopa tuon ajan uskonnonvapauslainsäädäntöä uhmaten. Kaupungin perustaja Kustaa III oli valistunut ja korostuneen suvaitsevainen hallitsija, Silfverhuth kuvaa.

Kansainvälisiä vaikutteita kaupunkiin virtasi 1800-luvulla. **James Finlayson** oli uskontunnustukseltaan kveekari, maan suurimmas-
sa tehtaassa Finlaysonilla työskenteli paljon englantilaisia ammattimiehiä ja työpäivät aloitettiin aamuhartaudella. Pietarista tehtaanjohtajaksi muuttaneen **Ferninand Uhden** aikana puuvillatehtaasta muodostui kristillisen maallikko-toiminnan keskus.

Kun kaupungissa vietettiin 1860-luvulla ensimmäisiä lähetys-
juhlia, puuvillatehdas pysäytettiin juhlan ajaksi, mutta *Tampereen Sanomissa* arvosteltiin virinnyttä lähetys-harrastusta.

– Jo silloin osattiin kritisoida, että hätää ja nälkää on Suomessa, ja että ensin pitäisi auttaa kotimaassa. Sellainen ei kuitenkaan ole kristillinen ajatus, kirkko ei ole pelkästään lähellä olevia varten.

Sukupolvi menee...

Jumalanpalvelus, kaste, avioliittoon vihkiminen, haudan siunaaminen, vuotuinen rippikoulu ja kaupunginosittain järjestetyt ope-

tus- ja hartaustilaisuudet eli kinkertit olivat seurakunnan alkuaikeiden toimintamuotoja.

– Kirkkolaki määräsi, että lapsi on kastettava viimeistään kahdeksantena päivänä. Vielä 1900-luvun alussa puolet kuolleista oli lapsia, ja pidettiin tärkeänä, että vauva ehditään kastaa. Kastetilaisuudet olivat muodoltaan koruttomia, ja usein kummit veivät lapsen papilaan kasteelle.

Varhaisimpia seurakunnan toimihenkilöitä olivat pappi, lukkari, kirkonpalvelija, kellonsoittaja ja taloutta hoitava kirkonisäntä. Papin ja lukkarin palkkaukseen rahat perittiin talonomistajilta. Lisäksi jokainen konfirmoitu maksoi kirkkoherralle ja kaupunginsaarnaajalle niin sanottua pääsiäisrahaa.

Seurakuntia on tullut lisää, mutta toisaalta niitä on 1960-luvulta lähtien yritelty taloudellisista ja toiminnallisista syistä yhdistää. Toistaiseksi tuloksetta.

...sukupolvi tulee

Teollistuminen ei vieraannuttanut kaupungin asukkaita seurakunnasta. Tehtaalaiset olivat vielä 1880-luvulla kirkollisesti aktiivisia sosiaaliryhmä.

– Ei tuon ajan ihmisillä ollut aikaa innostua uusista aatteista. He tulivat kotiin raskaan työpäivän jälkeen. Me elämme toisenlaisessa ajassa, emmekä tiedä, mitä kaikkea se merkitsee kirkolle.

Uskontopakko sääteli aikanaan kirkkoon kuulumista. Uskonnonvapauslaki 1923 ei aiheuttanut suurta notkahdusta: sosiaalinen paine pysytti jäsenenä, ”koska niin on tapana”.

– Sodat ja muut vaikeat ajat ovat

Rohkeat avaukset ovat aina kuuluneet Tampereen kirkolliseen elämään. Vuonna 1978 seurakunta lähestyi kaikkia tamperelaiskoteja puhelimitse. Tässä elämä-kampanja sai paljon huomiota myös mediassa, muun muassa Suomen Kuvalehdessä.

Tulkoon rakkaus ihmisrintaan...

Kauneimmat joululaulut

Keskiviikko 4.12.

klo 13 Viinikan kirkko

Sunnuntai 8.12.

klo 16 Kaukajärven seurakuntatalo

klo 17 Messukylän kirkko

klo 17 Vuoreksen seurakuntakoti

klo 18 Peltolammin seurakuntakeskus

klo 18 Aleksanterin kirkko, Tampereen Teatterin näyttelijöitä

klo 18 Uudenkylän seurakuntatalo

klo 19 Messukylän kirkko

klo 19 Pispalan kirkko, nuorten Varikko-bändi

Maanantai 9.12.

klo 18 Kalkun seurakuntatalo

Tiistai 10.12.

klo 12 Kansalaistalo Mustikkapaikka, Pohtolankatu 67

Keskiviikko 11.12.

klo 13 Kansalaistalo Mansikkapaikka,
Lentävänniemenkatu 6

klo 13.45 Aleksanterin kirkon krypta

Torstai 12.12.

klo 13 Kotipirtti, Käräjätörmä 12

klo 13 A-kilta, Uramonkatu 9

klo 14 Kaukaharjun palvelutalo, Keskisenkatu 15

klo 17 Ilkon kurssikeskus, Miesten kauneimmat
joulusaunalaulut: Miten mies selviää joulusta,
puurokortti 12 €, ilm. 8.12. mennessä:
jukka.lepikonmaki@evl.fi

Perjantai 13.12.

klo 18 Tahmelan kerhohuone: Lasten kauneimmat
joululaulut

klo 19 Pub Kujakolli, Tahmelan viertotie 2

Lauantai 14.12.

klo 11–20 Vanha kirkko: Joululaulumaraton, tasatunnein
Kauneimpia joululauluja tamperelaisten kuorojen
tahdittamana.

klo 12 Lentävänniemen seurakuntakoti Talentti:

Lasten kauneimmat joululaulut, yhdessä
musiikinopetuksen ja päiväkerholaisten kanssa

klo 15 Lentävänniemen seurakuntakoti Talentti

klo 12, 15 ja 16.30 Finlaysonin kirkko: Lasten katedraalin
kauneimmat joululaulut, lauluhetki lapsille ja
perheille

Sunnuntai 15.12.

klo 13.30 Finlaysonin kirkko: Ensimmäiset joululauluni
– Vauvaperheiden oma joululauluhetki Lasten
katedraalissa

klo 15 Seurakuntakoti Katariina

klo 15 Messukylän kirkko: Lasten Kauneimmat joululaulut

klo 15 Kalevan kirkko: Lasten Kauneimmat joululaulut
glögi-tarjoilu ulkona klo 15.30–17

klo 16 Kaukajärven seurakuntatalo, Choralia-kuoro

klo 16 Aitolahden kirkko: Lasten Kauneimmat joululaulut

klo 17 Messukylän kirkko

klo 17 Tesoman kirkko

klo 17 Kalevan kirkko, glögi-tarjoilu ulkona klo 15.30–17

klo 18 Härmälän kirkko, glögitarjoilu

klo 18 Tuomiokirkko: YLE radioi tapahtuman,
juonto Olli Hallikainen, urkuri Henri Hersta,
kanttori Tuomas Laatu

klo 18 Lielahden kirkko

klo 18 Aleksanterin kirkko

klo 18 Linnainmaan seurakuntakeskus

klo 18 Hervannan kirkko, Hervannan gospelkuoro

klo 18 Viinikan kirkko: Joulutori, glögiä ja Veisun pajojen
myyntituotteita lähetystyön hyväksi

klo 18 Teiskon kirkko

klo 18 Aitolahden kirkko, Aitotahti-kuoro

klo 19 Messukylän kirkko

klo 19 Tesoman kirkko

klo 19 Pispalan kirkko

Maanantai 16.12.

klo 18 Messukylän kirkko, Haiharan nukketeatterin
näyttelijöitä

Tiistai 17.12.

klo 18 Levonmäen seurakuntakoti

klo 18 Koivistonkylän seurakuntatalo:

Lasten kauneimmat joululaulut

klo 20 Salhojankadun Pub, Salhojankatu 29

Keskiviikko 18.12.

klo 18 Kessan kahvila & baari, Kämmenniemenkatu 43

klo 19 Kalevan kirkko

Perjantai 20.12.

klo 19 Lielahden kirkko: Heviä joulua! Starwar

Sunnuntai 22.12.

klo 10 Aleksanterin kirkko: Kauneimmat joululaulut
-messu, Lauluyhtye Lumous

klo 12 ja klo 13 Lapinniemen kappeli, Lapinniemenranta

klo 16 Lamminpään iso kappeli

klo 16 Multisillan seurakuntakoti: perinteinen joulunavaus

klo 18 Tuomiokirkko

klo 18 Lamminpään iso kappeli

klo 18 Viinikan kirkko

klo 20 Tuomiokirkko

Maanantai 23.12.

klo 17.30 Aitolahden vanha kirkko

klo 19 Aitolahden vanha kirkko

klo 20.30 Aitolahden vanha kirkko

klo 22 Aitolahden vanha kirkko

Maanantai 6.1.

klo 15 Finlaysonin kirkko: Lasten kauneimmat joululaulut
Lasten katedraalissa

klo 18 Messukylän kirkko

...silloin joulua

Jouluaatto 24.12.

Kappelihartaudet

Lamminpään kappeli tasatunnein
klo 15–22
Kalevankankaan iso kappeli tasatunnein
klo 13–22
Vatialan iso kappeli klo 14, 15 ja 16

Aattohartaudet, musiikilliset kirkkohetket ja yökirkot

Jouluaaton hartaus
klo 10 Peurankallion palvelutalossa
Peurankallionkatu 10

Rauhallisen joulun toivotus
klo 11 Rientolan Setlementin piha,
Possijärvenkatu 2

Perheiden jouluhartaus
klo 11.55 Atalan seurakuntakoti

Jouluaaton hartaus
klo 12 Vanha kirkko

Aattohartaus
klo 13 Lapinniemen kappeli

Aattohartaus
klo 14 Lielahden kirkko

Hartaus
24.12. klo 14 Teiskon kirkko

English Service
klo 14 Vanha kirkko

Aaton joulukirkko
klo 14.30 Levonmäen seurakuntakoti

Jouluaaton hartaus
klo 15 Hervannan kirkko

Aattohartaus
klo 15 Tesoman kirkko

Aaton perhehartaus
Nukketeatteri
klo 15 Messukylän kirkko

Aaton musiikkihartaus
klo 15 Aleksanterin kirkko

Jouluaaton hartaus
klo 15 Seurakuntakoti Katariina

Aaton joulukirkko
klo 15 Linnainmaan seurakuntakeskus

Aaton joulukirkko
klo 15 Uudenkylän seurakuntatalo

Aaton joulukirkko
klo 16 Kaukajärven seurakuntatalo

Aattohartaus
klo 16 Lielahden kirkko

Jouluhartaus
klo 16 Aitolahden kirkko

Aattohartaus koko perheelle
klo 16 Kalevan kirkko

Jouluaaton hartaus
klo 16 Peltolammin seurakuntakeskus

Hartaus
klo 16 Teiskon kirkko

Messu
klo 16 Viinikan kirkko

Aaton joulukirkko
klo 16.30 Vehmaisten seurakuntatalo

Jouluaaton hartaus
klo 17 Härmälän kirkko

Aaton joulukirkko
klo 17 Messukylän kirkko

Jouluaaton sanajumalanpalvelus
klo 17 Aleksanterin kirkko

Jouluhartaus
klo 17 Aitolahden vanha kirkko

Jouluaaton hartaus
klo 17 Tuomiokirkko

Aattohartaus
klo 17 Pispalan kirkko

Jouluaaton hartaus
klo 17 Vuoreksen seurakuntakoti

Messu
klo 21 Viinikan kirkko

Jouluyön messu
klo 22 Kalevan kirkko

Aaton joulukirkko
klo 22 Messukylän vanha kirkko

Jouluyön musiikkihartaus
klo 23 Tuomiokirkko

Jouluyön messu
klo 23 Tesoman kirkko

Jouluyön messu
klo 23 Hervannan kirkko

Jouluyön messu
klo 23 Aitolahden kirkko

Jouluyön messu
klo 23 Härmälän kirkko

**Jouluyön konsertti,
Sympaatti-kuoro**
klo 23 Aleksanterin kirkko

Aaton joulukirkko
klo 23 Messukylän kirkko

Aaton joulukirkko
klo 24 Messukylän vanha kirkko

Joulupäivä 25.12.

Joulukirkko
klo 8 Tesoman kirkko

Joulukirkko
klo 8 Pispalan kirkko

Joulukirkko
klo 8 Lielahden kirkko

Jouluaamun kirkko
klo 8 Messukylän kirkko

Joulupäivän messu
klo 8 Aleksanterin kirkko

Jouluaamun jumalanpalvelus
klo 8 Hervannan kirkko

Joulupäivän sanajumalanpalvelus
klo 8 Kalevan kirkko

Jouluaamun sanajumalanpalvelus
klo 8 Teiskon kirkko

Sanajumalanpalvelus
klo 8 Viinikan kirkko

**Joulupäivän
sanajumalanpalvelus**
klo 9 Härmälän kirkko

Sanajumalanpalvelus
klo 10 Nekalan seurakuntatalo

Joulupäivän Messu
klo 10 Tuomiokirkko

Joulukirkko
klo 10 Lentävänniemen seurakuntakoti
Talenti

Joulukirkko
klo 10 Kalkun seurakuntatalo

**Perhemessu
ja joulunäytelmä**
klo 11 Aitolahden kirkko

Lapsiperheiden joulukirkko
klo 11 Tesoman kirkko

Luonamme on!

Rukouksen ja ylistyksen ilta
klo 18.30 Pyynikin kirkontupa

Tapaninpäivä 26.12.

Messu
klo 10 Aitolahden vanha kirkko

Tapaninpäivän messu
klo 10 Härmälän kirkko

Tapaninpäivän messu
klo 10 Kalevan kirkko

Tapaninpäivän sanajumalanpalvelus
klo 10 Messukylän kirkko

Messu
klo 10 Aleksanterin kirkko

Tapaninpäivän sanajumalanpalvelus
klo 10 Tuomiokirkko

Messu
klo 10 Viinikan kirkko

Messu
klo 11 Pispalan kirkko

Tapaninpäivän sanajumalanpalvelus
klo 11 Hervannan kirkko

Iltakirkko ja ehtoollinen
klo 18 Teiskon kirkko

Enkelikirkot

viattomien lasten päivänä 28.12.
Aleksanterin kirkko klo 16
Pispalan kirkko klo 18
Aitolahden kirkko klo 18
Messukylän kirkko klo 18

Uudenvuodenaaton messut ja hartaudet

Uudenvuoden aattokirkko
31.12. klo 19
Messukylän kirkko

Tuomasmessu
31.12. klo 20
Aleksanterin kirkko

Uudenvuodenaaton messu
31.12. klo 23 Tesoman kirkko

Uudenvuoden aattoyön messu
31.12. klo 23
Teiskon kirkko

Muita joulunajan tapahtumia

Immanuel-musiikkidraama
7.12. klo 18 Aleksanterin kirkko
Immanuel on musiikista, draamasta ja tanssista koostuva jouluevankeliumiin pohjautuva teos.
Lue lisää sivulta 6–7

Adventin kynttiläkulkue ja metsäkirkko
13.12. klo 18
Kulkue lähtee klo 18 Atalan srk-kodilta.
Hartaushetki Halimasjärven rannalla alkaa kulkueen saavuttua noin klo 18.30.
Ota mukaan lyhty tai taskulamppu ja tule mukaan joulun odotuksen tunnelmiin!

Joulutori
15.12. klo 19 Kauneimpien joululaulujen jälkeen Viinikan kirkolla
Glögiä ja Veisun pajojen myyntituotteita lähetystyön hyväksi

Joululaulukirkko
15.12. klo 12
Lielahden kirkko
Sonore-kuoro
Joulupuuro ystävyysseurakuntamme
Peetelin hyväksi, lähetystyön ja diakonian myyntipöydät ja arpajaiset.

Joulukirkkolaulajaiset
17.12. klo 12.30 Vanha kirkko
Eläkkeensaajien Tampereen yhdistys ry ETY:n perinteiset joulukirkkolaulajaiset
Vapaa pääsy

Joululaulumessu
22.12. klo 10 Kalevan kirkko
saarnaa Minna Rahko, liturgina Elina Rautavirta, musiikista vastaa Eliina Lepistö

Joululaulumessu
27.12. klo 18.30 Messukylän kirkko
Saarna ja liturgia Kaisa Yrjölä, bändi.
Nyyttärit, glögit talon puolesta

Musta Lammas Itsenäisyyspäivän juhla-ateria
6.12. klo 13–15. Lulu Tanhuanpää esiintyy.

Jouluaattona avoinna klo 10–18, joulupäivänä klo 10–14 ja tapaninpäivänä klo 9–15
Ruokailun lisäksi tarjolla on jouluista ohjelmaa ja musiikkia.
Jos lahjoitusruokia tulee enemmän kuin niitä voidaan käyttää Lampaassa, ruokakasseja jaetaan aattoamusta alkaen niin kauan kuin tavaraa riittää.
Päiväkeskus Musta Lammas, Pellavatehtaankatu 17, Tampere, p. 03 389 1841, 050 366 2582

Lasten katedraali Tähtipölyä – Lasten katedraalin joulu Finlaysonin kirkossa

Lasten katedraali on avoinna ensimmäisestä adventista loppiaiseen, 1.12–6.1.2013 päivittäin klo 10–18.
Joulukatedraali avoinna koko jouluyön

aattoamusta joulupäivän iltaan klo 18 saakka.
Katso koko ohjelma sivulta 16

Lasten päivä Joulutorilla 14.12.
Päivän aikana ohjelman lomassa lauletaan ja leikitään yhdessä Lasten kauneimpia joululauluja.

klo 10 Lastenpäivän avaus
klo 10.30 Harjun Lapsikuoro, johtaa Sanna Vihervirta
klo 11 Ohjelmateltassa Orffit
klo 12 Mummon Kammarin Tiernat
klo 13 Ohjelmateltassa Orffit
klo 14 Mummon Kammarin Tiernat
klo 15 Lastenpäivän päätös

Seimiasetelmia
Kalevan kirkossa 15.12.2013–6.1.2014
kirkon aukioloaikoina klo 11–15.
Jouluaattona, joulupäivänä, uudenvuodenpäivänä ja loppiaisena kirkko on avoinna vain tilaisuuksien ajan.

Mummon Kammarin Tiernat:
ma 9.12. klo 14 Mansikkapaikka, juttukahvila, Lentäväniemenkatu 6
ke 11.12. klo 10 Leskien Klubikahvila, Mummon Kamhari
to 12.12. klo 13 Tuomiokirkko, Kaiken kansan joulujuhla
to 12.12. klo 19 Aitolahden kirkko, vastuunkantajien joulujuhla
la 14.12. klo 12 ja 14 Keskustorin Joulutori
ma 16.12. klo 12 Peittotalkoot, Mummon Kamhari
ti 17.12. klo 12 Tiistain koko talkooväki, Mummon Kamhari
to 19.12. klo 13.30 Hatanpään puistosairaalan aula
pe 20.12. klo 13.30 Koukkuniemen juhlasali

Joulukonsertit

Pasuunat Pispalassa

4.12. klo 18
Pispalan kirkko
Tampereen Musiikkiakatemia

Ave Maria -joulukonsertti

5.12. klo 19
Aleksanterin kirkko
Jarkko Ahola
Liput: Lippupalvelu 25,50 €

Tulkoon Valosi – Lähetysten Joulukonsertti

7.12. klo 15
Viinikan kirkko
Juha Yli-Knuuttiila, tenori, Mari Vuorijärvi, sopraano, Leena Jokela-Nikulainen, sopraano, Pertti Kallio, baritoni, Anne Elina Kiviniemi, säestys
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €€

Heviä Joulua -konsertti Starwar

7.12. klo 18
Härmälän kirkko

Autamme yhdessä -hyväntekeväisyyskonsertti

7.12. klo 18
Vanha kirkko
Pirkanmaan laulajien joulukonsertti
Ohjelma 10 €, tuotto Kirkon Ulkomaanavulle

Joulukonsertti

7.12. klo 19
Finlaysonin kirkko
Kevätesikot -kuoro, joht. Markku Ylipää
urut Henri Hersta
Vapaa pääsy, ohjelma 5 €

J.S.Bach: Jouluoratorio (kantaatit I–III)

7.12. klo 19
Tuomiokirkko
Poikakuoro Pirkanpojat ja Tampere Chamber, joht. Jouni Rissanen
Mia Heikkinen, sopraano
Katariina Heikkilä, altto
Jussi Salonen, tenori
Tapani Plathan basso
Liput 20/15 € Lippupalvelu tai tuntia ennen kirkon ovelta

Tervehtii meitä joulu

7.12. klo 19
Pispalan kirkko
Tampereen Poliisilaulajat, joht. Lasse Kautto
Turun Poliisilaulajat, joht. Helena Heimola
Ohjelma 10 €

Ilon kellot – kirkkomusikanttien joulusoitot

8.12. klo 13.30, 15 ja 16.30
Finlaysonin kirkko
esiintyjinä seurakuntien kirkkomusikantteja

Noël! -joulukonsertti

su 8.12. klo 14
Messukylän kirkko
Lauluyhtye Lux auribus
Vapaa pääsy, ohjelma 10/7 €

Joulun tunnelmaa Viinikassa

8.12. klo 17
Viinikan kirkko
Pia Alanteen laulajat, Ahjolan kamariyhtye
Vapaa pääsy

Puhallinorkesteri Mansetti

8.12. klo 19
Hervannan kirkko

Suomalaista joulumusiikkia

8.12. klo 19
Vanha kirkko
Tampereen Huiluklubi
Ohjelma 6 €

Kitaristien Joulukonsertti

9.12. klo 18
Koivistonkylän seurakuntatalo
Nedeltcho Todorov
Vapaa pääsy

Joulukonsertti

9.12. klo 19
Finlaysonin kirkko
Picantus- kuoro, joht. Emmi Kleemola
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €

Joulun ihme

10.12. klo 19
Aleksanterin kirkko
Sampolan laulajien joulukonsertti
Ohjelma 10 €

Barokkia

10.12. klo 19 Vanha kirkko
Tampereen Kamarimusiikkiseuran orkesteri, Tampereen Filharmonian muusikot Virpi Välimäki ja Miika Jämsä
Ohjelmia ovelta 10 €

Hiljaisuuden valo

10.12. klo 19
Tuomiokirkko
Samuli Edelmann yhtyeineen
Liput 25 € Lippupalvelu ja tuntia ennen ovelta
järj. Warner Music Finland Oy

Rauhan Ruhtinas – Adventtiajan mietelmiä ja musiikkia

11.12. klo 19
Viinikan kirkko
Kirkkoherra Jussi Mäkinen, lukija
Pormestarin sinkit ja pasuunat: Lauri Solin, laulu ja teorbi
Suvi Aho, sinkki
Jaakko Saarinen, sinkki
Antti Hirvonen, barokkipasuuna
Mihail Kapustin, barokkipasuuna
Vapaa pääsy, ohjelma 5 €

Traditional Christmas Carol Service – perinteiset englanninkieliset joululaulut

11.12. klo 19 Vanha kirkko
December 11th at 7 pm at the Old Church
The University Singers Choir
Anne Nietosvaara, organ
Lotte Nyberg, trumpet

Näin sydämeeni joulun teen

12.12. klo 18
Tuomiokirkko
Mikko Mäkeläinen
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €
Ohjelmia klo 17 alkaen ovelta

Joulupuut

12.12. klo 19
Finlaysonin kirkko
Musiikkiakatemian puupuhaltajat
Vapaa pääsy

Tampereen yliopiston laulajien joulukonsertti

12.12. klo 19
Viinikan kirkko
Vapaa pääsy

Kynttilätunnelmia

12.12. klo 20
Pispalan kirkko
Harjun Vox Cor, Scaramella

Perinteinen joulukonsertti

13.12. klo 18
Tuomiokirkko
Nuorisokuoro OSKARI ja Normaalioulun musiikkiluokat
Ohjelma 10/5 €

Kuorojen Joulu -konsertti

pe 13.12. klo 19
Pispalan kirkko
Harjun Heleät, Harjun Heleät All stars, Harjun Nuorten Kuoro, Sonore-kuoro, Pispalan Pirstyst, joht. Sanna Vihervirta, Janne Salmenkangas, Elina Peura
Kukka Lukkarinen, laulu, kitara
Vapaa pääsy, ohjelma 7 €

Taas aiot jouluvieraakseni

13.12. klo 19
Messukylän kirkko
Cantilene-kuoro, joht. Merja Lohilahti, urut Petri Karaksela
Vapaa pääsy, ohjelma 5 €

Elvis – Christmas

13.12. klo 20
Aleksanterin kirkko
Kolehti vähävaraisten ruoka-avun hyväksi

Kolme kuningasta

13.12. klo 21
Finlaysonin kirkko
Pirkanmaan musiikkiopiston pop/jazz-linja
Ohjelma 10 €

Enkeli taivaan joululauluja renessanssista

1800-luvulle
14.12. klo 18
Aleksanterin kirkko
Händel-kuoron joulukonsertti
Ohjelma 15 €

Joulukonsertti

14.12. klo 18
Tuomiokirkko
Sympaatti- ja Tactus -kuorot, joht. Emmi Kleemola
Ohjelma 12 €/6€€

Hankien kätkemää

14.12. klo 19
Pispalan kirkko
Mieskuoro Euga

Joulukonsertti

ma 16.12. klo 19
Tuomiokirkko
Piccolon Kamarikuoro, joht. Heikki Hinssa
Lauri Tikkanen, piano
Anssi Pyykkönen, urut
Ohjelma 10 €/7 € €

Joululaulutuokio

17.12. klo 14
Aleksanterin kirkko
Mieskuoro Kelot

Joululauluja keskiajalta

17.12. klo 17 ja 18
Vanha kirkko
Vokaaliyhtye Lumous
Vapaa pääsy

Taivas sylissäni

17.12. klo 18
Viinikan kirkko
Laulu-Siskot, joht. Sirpa Järnberg, säestys Vesa Tuomi
Ohjelma 7 €

On lapsi meille syntynyt

baRockihtava joulukonsertti
17.12. klo 19
Aleksanterin kirkko
Aleksanterin lauluryhmä
Jousiyhtye
Sanna Toivola, musiikinjohto
Henri Hersta, urut

Valoa pimeään

17.12. klo 19
Aitolahden kirkko
Kamarikuoro Camena, joht. Juha Törmä
Vapaa pääsy
Ohjelma 10 €

Joulukonsertti

17.12. klo 19
Hervannan kirkko
Hermicante-kuoro

Joulun kosketus

17.12. klo 19
Teiskon kirkko
Johanna Debreczeni, Jouni Keronen, Teiskon Mieslaulajat
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €

Joulukonsertti

17.12. klo 19
Finlaysonin kirkko
Jäämien kuoro, joht. Saija Siuko
säestys Karoliina Ahonen
Aino Ohtonen, viulu
Ohjelma 12 €

Joulukonsertti

18.12. klo 19
Aleksanterin kirkko
Tampereen akateeminen sinfoniaorkesteri
Kapellimestari Kimmo Tullila
Suvi Väyrynen, sopraano
Eero Lasorla, tenori
Ohjelma 12/6 €

Ave Maria

18.12. klo 19
Finlaysonin kirkko
Näsin ääni, Musiikkiakatemian lapsi- ja nuorisokuorot
Vapaa pääsy

Jouluinen päivämätinea

19.12. klo 13
Vanha kirkko
Tampereen Filharmonian vasket ja trumpettisolisti Håkan Hardenberger
Vapaa pääsy

Valoa pimeään

19.12. klo 19
Camena-kuoro
Messukylän kirkko

Joulukonsertti

19.12. klo 19
Tuomiokirkko
Mieskuoro Laulajat
ohjelma 15 €

Pirkanpoikien joulukonsertti

20.12. klo 19
Tuomiokirkko
Poikakuoro Pirkanpojat, joht. Jouni Rissanen
Liput 20/15 € Lippupalvelu tai tuntia ennen ovelta

Klassisen kitaran konsertti

20.12. klo 19
Finlaysonin kirkko
Mikaeli Wilska, kitara
Ohjelma 10 €/5 €

Pushkinin joulu 2013

21.12. klo 18
Pispalan kirkko
Pushkin Quintet

Minun jouluni

21.12. klo 19
Aleksanterin kirkko
Olli Lindholm
22,50 € Lippupalvelu

Pushkinin joulu 2013

21.12. klo 20
Pispalan kirkko
Pushkin Quintet

Joulukonsertti

22.12. klo 18
Harjun Kamarikuoro
Pispalan kirkko

Joululauluja yksin ja yhdessä

22.12. klo 18
Viinikan kirkko
Lauluyhtye Kolmas Painos, Ulla Halttunen, Daniel Hukari, Veikko Myllyluoma, yhteislauluja

Joulun valoa

22.12. klo 19
Vanha kirkko
Kari Piironen
Ohjelma 15 €
ennakkomyynti p. 040 740 6354 tai kirkon ovelta

Jouluvaaton musiikkihartaus

ti 24.12. klo 15
Aleksanterin kirkko
oopperalaulaja, mezzosopraano Pirjo Turunen, laulu
kanttori Sanna Toivola, urut, laulu ja säestys
pastori Reijo Ylimys, sana

Jouluynön konsertti

24.12. klo 23
Aleksanterin kirkko
Sympaatti-kuoro

Tunturipelimannit

28.12. klo 18
Lielahden kirkko

Uuden vuoden urkukonsertti

31.12. klo 22
Tuomiokirkko
Henri Hersta, urut
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €

Valoksi maan päälle

5.1. klo 18
Aleksanterin kirkko
Laukaan seurakunnan kamarikuoro, joht. Jouni Vaaja

Perinteinen joulukonsertti

5.1. klo 18
Teiskon kirkko
Jäämien kuoro, joht. Saija Siuko
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €

ajan mukaan

näkyneet jäsenkehityksessä. Lammavuosina 1990-luvulla kirkosta eroaminen väheni ja liittyminen lisääntyi.

– Kodin ja suvun perintö on yhä ohuempi; nykyvanhemmilla ei enää ole kristillisiä tapoja tai perinteitä, joita siirtää seuraavalle polvelle. Sen takia menossa oleva murros on syvempi kuin aiemmat, Silfverhuth vertaa.

Yli 90 prosenttia tamperelaisista kuului kirkkoon 1945, vuonna 2010 enää 70 prosenttia.

Seurakuntien palkkalistoilla oli 1945 kokoaikaista henkilöstöä 50. Myöhemmin Tampereen seurakuntien väkiluku on kaksinkertaistunut, mutta päätoimisten työnte-

kijöiden määrä kymmenkertaistunut. Kasvu selittyy ennen muuta toimintamuotojen lisääntymisellä ja laajentumisella.

Pirjo Silveri

Lue lisää:
www.tampereenkirkkosanomat.fi

Hannu Jukola

Vahtimestari Jarkko Ylänen (vas.) ja tuottaja Ilkka Kalmanlehto kertovat, että Hyvien tekojen kaupan tuotto käytetään kokonaan kotimaisen ja kansainvälisen diakoniatyön hyväksi.

Lahjoita jouluiloa lähellä ja kaukana

Tampereen seurakunnat järjestää yhteisen joulujuhlan vähävaraisille ihmisille jouluaattona Seurakuntien talossa. Lahjoita 10 euron jouluateria tai 20 euron jouluherkkukassi vähävaraiselle tamperelaiselle. Tee lahjoitus Suurella sydämellä -verkkokaupassa: www.suurellasydamellakauppa.fi.

Seurakuntien talon alaulassa toimii Hyvien Tekojen Kauppa, jonka tuotto käytetään kokonaan ko-

timaisen ja kansainvälisen diakoniatyön hyväksi. Kauppa on avoinna arkisin kello 9–19 ja lauantaisin kello 10–14.

Joulupuu-keräys tuo jouluiloa niille tamperelaislapsille, joiden läheisillä ei ole mahdollisuutta toteuttaa heidän lahjatoiveitaan.

Tammerkosken Nuor-kauppakamarin ja yritysten toteuttamassa keräyksessä pakettien toimittamisesta lapsiperheisiin huolehtii

Tampereen seurakuntien ja NMKY:n nuorten toiminta- ja ohjauskeskus Messi.

Lahjat jaetaan 0–17-vuotiaille lapsille ja nuorille. Lahjojen on oltava uusia. Erityisesti pulaa on teini-ikäisten nuorten lahjoista, esimerkiksi lahjakorteista, elokuvalipuista, konsolija tietokonepeleistä, levyistä ja elokuvista.

Lahjat tuodaan paketoituna. Toiveena on, että elokuvat ja pelit tuotaisiin

keräykseen ilman käärettä. Lahjakorttikuoriin on merkittävä, mihin lahjakortti on tarkoitettu. Pakettikorttiin tulee merkitä lahjan sisältö, onko lahja tytölle vai pojalle sekä lahjansaajan ikä.

Rahalahjoituksen lahjojen hankkimista varten voi tehdä osoitteessa www.suurellasydamellakauppa.fi.

Lahjat tulee toimittaa keräyspisteisiin 15. 12. kello 15 mennessä. ■

Saarnavuoro

Kristusta odottamaan

Mistä tekstistä saanaat?

2. adventtisunnuntain evankeliumista (Luuk. 12:35–40). Toisena adventtina kristikunta on nostonut katseen kohti aikojen loppua, ja pyhän aihe on: Kuninkausi tulee kunniassa. Lukukappaleessa Jeesus kehottaa meitä olemaan valmiit joka hetki, sillä Ihmisen Poika tulee hetkellä, jota emme aavista.

Löysitkö tekstiin uuden näkökulman?

Lasten on helppo odottaa joulua, koska heillä on niin paljon jouluun liittyviä odotuksia. Jos odottaisimme yhtä innostuneesti Jumalan kohtaamista, valveilla olemisen tässäkin asiassa olisi ainakin jollakin tasolla mahdollista. Hengellisen kilvoittelun käsite voisi avata hyvin päivän tekstiä.

Mitä haluat saarnassasi viestiä?

Usein vasta nurkkaan ajettuina suostumme pelkäsi vastaanottajaksi. Tällöin Jumala yksin on kaiken antaja. Niinpä kilvoittelu on vain armon varaan jäämistä.

Jotta osaisimme suunnata katseemme oikeaan suuntaan, rukous nousee hyvin keskeiseksi. Niin sanotun Jeesuksen rukouksen, *Herra Jeesus Kristus, armahda minua syntistä*, opetteleminen on mitä parhain tapa avautua valvomiselle.

Miksi kannattaa tulla kirkkoon kuulemaan saarnaasi?

Adventin aika on valmistautumisen aikaa. Varsinkin toisen adventin sanoma osuu adventin ytimeen. Saarnan kautta toivottavasti Jumalan armo pääsee vahvistamaan ikävöivää uskoamme. Pyhässä ehtoollisessa Kristus liittää meidät osalliseksi toivon toteutumista.

Minkä kirjan olet lukenut viimeksi?

Giovanni Guareschin kirjan *Isä Camillo ja ne nykynooret*. Vaikka se kertoo viime vuosisadan katolisesta Italiasta, se sopii varsin hyvin myös nykyajan suomalaisen kirkollisen elämän kuvaukseksi.

Uudistusmielinen edistyskellisuus ja vanhaan tuttuun pitäytyvä kirkollisuus törmäävät vähän väliä yhteen. Vaikka yhteistä linjaa ei aina löydy, yhteisellä tiellä ollaan. Don Camillo joutuu tyytymään Jumalan edessä odottamiseen.

Camillo toteaa, kuinka ”olla oikeassa” ja ”olla oikeus” merkitsevät eri asioita. Mutta kun vielä jaksetaan odottaa muutama vuosisata, niin asiat ovat taas kohdallaan.

Hannu Jukola

Kalevan seurakuntapastori **Jukka Kuusisto** saarnaa toisena adventtina 8. joulukuuta kello 10 Kalevan kirkossa.

Katso muut tapahtumat www.tampereen-seurakunnat.fi

AITOLAHDEN SEURAKUNTA

Messut

klo 10 Aitolahden kirkossa
6.12. Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus
Huom! klo 11 Aitolahden vanha kirkko
Mauri Nieminen, Miia Moilanen, Aitotahti-kuoro. Kunniakäynti ja seppeleenlasku sankarihaudalla
8.12. Terttu Haikka, kanttori Jussi Kauranen. Pyhäkoulu messun aikana
15.12. Juha Vuorio, Miia Moilanen. Pyhäkoulu messun aikana

Muut

Löydä Elämä -ilta 8.12.

klo 17 Atalan srk-koti
Aiheena Voittajan puolella, Kari Mikkonen, Reino Talvio, seurakuntalaisen sana.
Illassa MOT-musiikkiryhmä, rukouspalvelu

Eläkeikäisten joulujuhla

11.12. klo 12–14 Atalan srk-koti. ”Kaikkialla kellot pauhaa toivotellen joulurauhaa ...”
Tarjolla joulupuuroa, joululaulujen tunnelmaa, Runomiehen – jouluiset ajatukset sekä seurakunnan tervehdys. Diakonian vanhustyöntekijä Päivi Mikkolan läksäiset

Adventin kynttiläkulkue ja metsäkirkko 13.12.

klo 18
Ota mukaan lyhty tai taskulamppu ja tule mukaan joulun odotuksen tunnelmiin! Kulkue lähtee klo 18 Atalan srk-kodilta, hartaushetki Halimasjärven rannalla alkaa, kulkueen saavuttua noin klo 18.30, pastori Terttu Haikka, kanttori Miia Moilanen

Aitomiesten perinteinen ohjelmallinen joulujuhla

17.12. klo 18.30 Aitolahden kirkko

HARJUN SEURAKUNTA

Messut

Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus 6.12. klo 11 Lamminpään kappeli, Kristiina Hyppölä, Teuvo Suurnäkki, kanttori Sanna Vihervirta, Pushkin Quintet. **Kunniakäynti sankarihaudalla 6.12.** klo 12 Lamminpään kappeli, Teuvo Suurnäkki, Sanna Vihervirta, **8.12.** klo 10 Tesoman kirkko, Riitta Laankoski, Jukka-Pekka Ruusukallio, kanttori Sanna Vihervirta

Viinikan Siniset jakaa vastuuta

– **Erityispiirteenä** tämänhetkessä ViSi:ssä voidaan pitää vastuun jakautumista suurimmalta osin nuorille. Vastuutehtävissä on muutaman viime vuoden aikana ollut pääosin alle

25-vuotiaita jäseniä, kertoo lippukunnanjohtaja **Jaakko Niukkala**.

Veteraanitkin ovat aktivoituneet ja järjestäneet omaa toimintaa sekä varainkeruuta. Partion tulevaisuus Viinikassa näyttää Niukkalan mukaan valoisalta.

– Vaikka kansallisesti harrastajamäärä on kääntynyt laskuun, Viinikan lähialueilla innostusta on löytynyt. Syksyllä käynnistyi uusi ensimmäisen vuoden sudenpentujen lauma ja toisen vuoden lauma jouduttiin laittamaan puoliksi suuren osallistujamäärän vuoksi.

Juhlapäivän 6. joulukuuta aloittaa veteraanien kunniakäynti Kalevankankaalla. Tapahtuma Viinikan kirkossa alkaa kello 10 partio-kirkolla. Sen jälkeen ovat vuorossa tervehdykset, noki-pannukahvit ja muurikalätty. Juhla alkaa kello 13.

Lisää: www.tampereen-kirkkosanomati.fi

Antti Soiri

Viinikan Siniset istutti omenapuun Viinikan kirkon 80-vuotisjuhlan kunniaksi. Kirkkoherra Jussi Mäkinen iloitsi lahjasta. Partioasussa Tomi Yrjänäinen, Pekka Latvanne ja Jaakko Niukkala. Oikealla piispa Matti Repo.

Salla Pongala, nokkahuilo. Messun jälkeen rukouspalvelija tavattavissa klo 11 Pispalan kirkko. Mirella Lehtola, Kristiina Hyppölä, kanttori Tarja Laitinen, Sympaatti-kuoro. Messussa on mahdollisuus tuoda paketoitu joululahja, joka jaetaan diakoniatyömme kautta luomaan jouluiloa vähävaraisille lapsiperheille. klo 12 Lielahden kirkko Teuvo Suurnäkki Teuvo Suurnäkki, Markku Komulainen, kanttori Janne Salmenkangas. klo 17 **Varikkomessu** Pispalan kirkko www.uusiverso.fi

15.12. klo 10 Tesoman kirkko Pasi Hakkarainen, Jukka-Pekka Ruusukallio, kanttori Janne Salmenkangas. Messun jälkeen rukouspalvelija tavattavissa klo 11 Pispalan kirkko Martti Lammi, Veli-Pekka Järvinen, kanttori Sanna Vihervirta **Joululaulukirkko 15.12.** klo 12 Lielahden kirkko Tarvo Laakso, kanttori Tarja Laitinen, Elina Peura, Sonore-kuoro. Joulupuuro ystävyysseurakuntamme Peetelin hyväksi, lähetyksen ja diakonian myyntipöydät ja arpajaiset **Aamumessut 11.12., 18.12.** klo 8.30 Tesoman kirkko

Muut

Anna ja Arvo -kahvila

10.12. klo 13–14.30. Raholan Kotilinna, Voionmaankatu 44 A (kerhohuone). Itämaan tietäjät, Maaria Rautio. Ohjelmassa kahvit, yhteislaulua, hartauksia, keskustelua, tuolijumppaa, yhdessäoloa ym.

Naisten lenkki ja sauna

10.12. klo 17.30 Tesoman kirkko
Lenkki, hetki teekupposen ja Raamatun äärellä

Harjun vanhustyössä tapahtuu

To 5.12. Kalkun kirkon-tupa klo 10 keskustelussa kodin turvallisuus, Hannan lukutuokio, hartaus pastori Riitta Laankoski, lounas 4/4,5 €

Ma 9.12. Ukkokerho

klo 10 Tesoman kirkon takahuoneessa

Ti 10.12. Tesoman kirkon-tupa

klo 10 Epilä Trio joulumielellä, muistellaan lapsuuden jouluja, hartaus Sirkka Kinnunen, Pirkko Koskela, Raili Lahtinen ja Tamara Matsi, lounas 4/4,5 €

Ke 11.12. Wanhan ajan kahvila Pispalan kirkolla klo 13–15 joulukahvilan merkeissä

To 12.12. Kalkun kirkon-tupa

klo 10 jouluihin tupa, Hanna Härkin lukutuokio, hartaus Julia Keski-Mäenpää, lounas 4/4,5 €

Pe 13.12. Olotila klo 10 alkaen, voit tulla oman aikataulusi mukaan, klo 10 aamukahvit 1,5 €, Epilä-trio joulumielellä, klo 10.45 tuolijumppa, klo 12 lounas 4/4,5 €

Ti 17.12. Ikäihmisten joulukirkkomatka

Sääksmäelle. Tied./ilm. Maija Lehtonen p. 050 344 5724. Joulutauon jälkeen toiminta jatkuu tammi-kuussa 2014 viikolla 3

HERVANNAN SEURAKUNTA

Messut

klo 11 Hervannan kirkossa **Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus 6.12.** Hannu Vuorinen, Riikka Heikkinen **8.12.** Ilmo Käki, Maarit Kuusisto, Martti Syrjäniemi **15.12.** Hannu Vuorinen, Soile Rantavuori-Kähärä, Martti Syrjäniemi

Muut

Vaunuista rattaisiin – perheiden iltakerho 5.12. klo 17.30 Hervannan kirkko Ohjelmassa mukavaa yhdessä-oloa, iltahartausta ja iltapala (0,50 €/hlö)

Lähetys- ja raamattuluento

klo 9.30–10.30 Hervannan kirkko **8.12.** ”Vanhan ja Uuden

Keräyspisteet:

Johanneksen Ritarikunnan Vanha muoti -kirpputori, Näsilinnankatu 19:
ke–pe klo 12–18, la klo 10–15, su klo 12–15
Prisma, Lielähti: 7.–8.12. koko päivän
Koskikeskus: 7.–8.12. klo 10–16, 14.–15.12. klo 10–14
Kulttuuriravintola Kivi: 7.12. ja 14.12. klo 12–17
Suunnittelutoimisto Muotoa, Rautatienkatu 26: 13.12. klo 10–18

testamentin ankara ja lempeä Jumala”, tekn. kand. Jaakko Sadeharju.
15.12.”Kärsimys ja Jumalan suvereenisuus” kehitys-yhteistyöjohtaja Asko Alajoki

Kuuntele Radio Dei, 97,2 MHz
kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 19.30

Jumalan kämmenellä -ilta 17.12. klo 17.30–19 Hervannan kirkko. Illan aihe: Jeesus syntyy. Kirkkohetki, askartelua, temppurata tai leikkejä, iltapala

HÄRMÄLÄN SEURAKUNTA

Messut
klo 10 Härmälän kirkossa
Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus 6.12.
Hannu Ruuskanen ja kanttorina Markku Ylipää
8.12. Antero Eskolin ja kanttorina Markku Ylipää
Riparilaulujen ”Tartu hetkeen” -iltaehtoollinen 13.12. klo 18 Härmälän kirkko
Vapaamuotoisesta iltaehtoollisesta virkistystä ja voimaa viikon lopulla. Satu Saarela-Majanen, musiikista vastaa Gospel Grove Anne Huhtalan johdolla
15.12. Hannu Ruuskanen ja kanttorina Markku Ylipää

Muut
Paruusia peli-ilta 5.12.
klo 17–19 Peltolammin srk-keskus
Sählyä, iltapalaa, läsnäoloa ja Sanaa. Illoissa mukana Hannu ja Satu

Diakonien piirien joulujuhla 13.12. klo 12 Härmälän kirkko.
Tilaisuudessa pappina Hannu Ruuskanen ja kanttorina Markku Ylipää

KALEVAN SEURAKUNTA

Messut
klo 10 Kalevan kirkossa
Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus 6.12.
Huom! klo 13 Kalevan kirkko, Kristiina Hyppölä, Jukka Kuusisto, musiikki Eliina Lepistö ja Kari Nousiainen sekä Pirkanmaan musiikkiopiston puhallinorkesteri, johtaa Anu Pihl ja Päivi Pöyhönen
8.12. Jukka Kuusisto, Veli-Pekka Ottman, musiikki Eliina Lepistö ja Kari Nousiainen sekä kuorot Yxlysti ja Arctos
klo 12 Lapinniemen kappeli, Lapinniemenranta, Jukka Kuusisto, kanttorina Eliina Lepistö
15.12. Eliina Rautavirta, Mervi Äyräväinen, musiikki Eliina Lepistö ja Kari Nousiainen, Laura Vilmi, saksofoni klo 12 jumalanpalvelus, Lapinniemen kappeli, Elina Rautavirta, kanttorina Kari Nousiainen

Muut
Diakonian eläkeläisryhmien yhteinen joulujuhla 10.12. klo 11 Kalevan kirkon srk-sali. Ohjelmaa klo

Sururyhmä itsemurhan tehneiden läheisille

Läheisen ihmisen itsemurha la-
maannuttaa usein pitkäksi aikaa.
Ajatukset eivät tunnu päästävän rauhaan ja usein oma elämäkin et-
sii pitkään uomaansa tapahtuneen jälkeen. On kysymyksiä, joihin ei
luultavasti ole vastauksia, mutta
yhdessä toisten saman asian koke-
neiden kanssa pohtien monia ky-
symyksiä on ehkä helpompi kestää.
Tammikuusta alkaen kokoon-
tuu kuudesti tiistai-iltais in ryh-
mä itsemurhan tehneiden läheisil-
le. Ryhmässä puhutaan ajatuksista
ja tunteista, joita läheisen ihmisen

11 ja joului nien ruokailu klo 12. Hinta 10 €.
Ilm. tarjoilun vuoksi viim.
5.12. Anne Joroselle
p. 050 345 1162

Hiljaisuuden kirkko 10.12. klo 19 Kalevan kirkko
”Hän saapuu taivaasta maahan” sana Marja-Liisa Laaksonen, musiikki Sinikka Mannonen
17.12. klo 19 Kalevan kirkko
”Hän saapuu murheel lisille” sana Riitta Somp a-Hokkanen, musiikki Merja Rantamaa

Lähetystyön yhteinen joulujuhla 11.12.
klo 13 Kalevan kirkon srk-sali.
Alkusanat ja sävelet: Mervi Äyräväinen, Botswana n kummilapsityöstä kertoo Virve Rissanen. Riisipuuroa ja torttukahvit. Tarjoilujen vuoksi ilm. ja tied. Jyrki Pikkarainen
p. 050 326 2388

Jumalan kämmenellä -perhepyhäkoulu 17.12. klo 17.30–19 Kalevan kirkon srk-sali
”Jouluevankeliumi”. Yhteinen ilta lapsille ja heidän perheilleen. Kirkkohetki, askartelua, temppu iluja ja leikkiä. Lopuksi maksuton iltapuuro. Tied. Jyrki Pikkarainen 050 326 2388

Kalevan seurakunnan yhteinen joulujuhla 18.12. klo 18 Kalevan kirkon srk-sali
Jouluista ohjelmaa, joulu-torttukahvit, klo 19 lauletaan kauneimpia joululauluja kirkko-salissa.

MESSUKYLÄN SEURAKUNTA

Messut
Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus 6.12. klo 12 Messukylän kirkko
Jari Nurmi, Juha Lankinen, kanttori Hanna Kataja, Kirkkokuoro.
Seppeleen lasku sankarihaudoilla, puhe Messukylän Metsäpoikien lippukunnanjohtaja Lasse Järvi.
8.12. klo 10 Messukylän kirkko
Juha Lankinen, liturgia Jari Nurmi, kanttori Heikki Hinssa
klo 12 Linnainmaan srk-keskus
Tuula Haavisto, kanttori Petri Karaksela
15.12. klo 10 Messukylän kirkko
Anne-Maarit Rantanen, Kaisa Yrjölä, kanttori Hanna Kataja
klo 12 Kaukajärven srk-talo
Tuula Haavisto, kanttori Heikki Hinssa
Ilta messu 15.12. klo 17 Uudenkylän srk-talo
Kaisa Yrjölä. Pyhäkoulu (3+), varkkikerho, iltapala

Muut
Itsenäisyysjuhla 6.12.
klo 11.30 Kaukajärven srk-talo
Klo 11.30, kahvit. Puhe Kaukapartion lippukunnanjohtaja Olli Kutvonen, Tampereen Kotkat, laulu Matti Heinivaho

Miesten kahvitupa ke 11.12. klo 10 ”Aamu-hartaus: sanoja, sanoja vaiko Hengen hedelmää” Simo Kivisaari,

itsemurha on herättänyt. Yhdessä jaetaan myös kokemuksia siitä mikä auttaa eteenpäin.

Ryhmää ohjaavat Tampereen seurakuntien sairaalasielunhoidon sairaalapastorit **Ulla Ruusukallio** ja **Heimo Suonsivu**. Ryhmään mukaan tulevilta edellytetään, että kuolemantapauksesta on kulu-
nut vähintään kolme kuukautta.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset 20.12. mennessä: Heimo Suonsivu, p. 050 596 9051 ja Ulla Ruusukallio, p. 050 356 6090, ilmoittautumisen yhteydessä lyhyt keskustelu.

ke 18.12. klo 10 ”Joulun sanoma” Jari Nurmi

Miesten juttutupa to 5.12. klo 10 ”Suomi on itsenäinen – oletko sinä?” Antti Hannula, to 12.12. klo 10 ”Miehen kriisit ja pelot” Pentti Laitinen

Ryhmi en jouluiset aamukahvit 12.12. klo 10 Kaukajärven srk-talo
”Joulu saapuu jokaiselle”

Kotosalla-talon hartaus 12.12.
klo 11 Hannulankatu 1,
«Kuninkaasi tulee”, Ritva Fabrin

Yhteinen jouluateria (5 €) 16.12. klo 12 Uudenkylän srk-talo
Anne-Maarit Rantanen, k. Heikki Hinssa
17.12. klo 12 Kaukajärven srk-talo
Tuula Haavisto

Joululaulut soivat kirkoissa ja kapakoissa

Jo yli neljä nkymmenen vuoden ajan ovat Kauneimmat joululaulut kajahtaneet adventin aikana ympäri Suomen. Vuosittain tilaisuuksiin osallistuu yli miljoona suomalaista.

Tampereellakin tilaisuuksia järjestetään yli 70. Kirkkojen lisäksi lauletaan esimerkiksi Pub Kuja-kollissa 13.12. kello 19 ja Salhojankadun Pubissa 17.12. kello 20.

Myös lapsille on omia tilaisuuksia. Jos oikein laulattaa, kannattaa suunnata Keskustorille Vanhan kirkon joululaulumarato-

niin 14.12. Kirkossa lauletaan kello 11–20 tamperelaisten kuorojen tahdittamana.

Kolehti kerätään Lähetysseuran ulkomaantyölle. Tänä vuonna kolehtituloilla autetaan kehitysmaiden vammaisia lapsia: järjestetään kuntoutusta ja terveydenhoitoa, tuetaan erityiskouluja ja koulutetaan opettajia sekä edistetään vammaisten oikeuksien toteutumista.

Kauneimmilla Joululauluilla on tänä vuonna ensimmäistä kertaa myös suojelija, arkkipiispa **Kari Mäkinen**.

Thmiselle joka uskoo asiaansa

J.I. WAHLBERG Oy
Vuodesta 1891

Hämeenkatu 27, Tampere
☎ 03-212 9645
www.jiwahlberg.fi

•JALOKIVET

•KIHLAT

•LAHJAESINEET

•KORUT

•KELLOT

•TILAUSTYÖT

Kauneimmat Joululaulut kajahtavat vammaisten oikeuksien puolesta. Katso, missä voit laulaa ja tehdä hyvää.
www.kauneimmatjoululaulut.fi

Voit tehdä lahjoituksen myös tekstiviestillä.

Lähetä viesti

JOULU5
(5 €)

tai

JOULU10
(10 €)

numeroon
16155

Vuoden varainhankintateko 2012 Vastuullinen Lahjoittaminen Ry

Keräyslupa: Manner-Suomi 2020/2012/2695, voimassa 2013–2014, myönnetty 27.9.2012, Poliisihallitus. Ahvenanmaa 2012/6893, voimassa 2013, myönnetty 27.8.2012, Ahvenanmaan maakuntahallitus. Kerätyt varat käytetään vuosien 2013–2015 aikana Suomen Lähetysseuran ulkomaantyöhön.

SUOMEN LÄHETYSSEURA

Lauantaina 14.12. Joulutorin valtaavat lapset

Keskustorin Joulutorilla vietetään Seurakuntien Lastenpäivää lauantaina 14. joulukuuta. Lastenlauluyhtye Orffit laulaa ja laulattaa ohjelmatteltassa. Musiikkitervehdyksen torille tuovat myös Harjun Lapsikuoro ja Mummon Kammarin Tiernat.

Tuomiorovasti **Olli Halikainen** lausuu joulunodustervehdyksensä. Päivän aikana lauletaan ja leikitään myös Lasten kauneimpia joululauluja.

Kauneimpia joululauluja pääsee laulamaan myös Vanhassa kirkossa, jossa järjestetään laulumaraton kello 11–20. Silloin yhteislaulua ovat vauhdittamassa monet tamperelaiskuorot. Tapahtumaan voi osallistua vain hetkeksi tai laulaa mukana niin kauan kuin ääni kestää.

Lastenpäivässä on mahdollista myös jakaa joululolaan osallistumalla Nuor-

kauppakamarin Joulupuukeräykseen. Lahjoja voi tuoda Tampereen teatterin ravintola Kulttuuriravintola Kiveen kello 12–17.

0–17 -vuotiaille jaettavien lahjojen on oltava uusia tai itse tehtyjä. Lahjat tuodaan lahjapussiin tai -kääreeseen paketoituna. Toiveena on, että konsoli- ja tietokonepelit, CD-levyt ja DVD-elokuvat tuotaisiin ilman käärettä. Lahjakorttikuoriin on hyvä merkitä,

mihin se on tarkoitettu.

LASTEN PÄIVÄ JOULUTORILLA klo 10 Lastenpäivän avaus klo 10.30 Harjun Lapsikuoro, johtaa Sanna Vihervirta klo 11 Ohjelmatteltassa Orffit klo 12 Mummon kammarin Tiernapojat klo 13 Ohjelmatteltassa Orffit klo 14 Mummon kammarin Tiernapojat klo 15 Lastenpäivän päätös

Joululehti taas saatavilla

Tuorein *Messukylän Joulu* on vankka lukupaketti vanhan pitäjän ja sen katveesta nousseen kasvavan kaupungin historiaa, kuvia ja kirjoituksia muistelmista alkaen. Sen sivuilta voi ihaila esimerkiksi kadonneita maisemia Messukylän kirkontornista nähtynä. Kuvaajana toimi kellonsoittaja **Maire Isopahkala**.

Lehteä on myytävänä Messukylän kirjastossa, kir-

Maire Isopahkala

kossa ja seurakuntataloilla. Julkaisija on Messukylän perinneseura.

18.12. klo 12 Linnainmaan srk-keskus. **Piirien yhteinen jouluateria ja -juhla** "Pian syttyy neljäs kynttilä!" Sisko-Helena Miettinen, Janne Kankainen ja Ritva Fabrin, Jarkko Vikman

PYYNIKIN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Aleksanterin kirkossa **6.12. Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus**, Antti Punkari, Sami Uusi-Rauva, kanttori Helga Anttikoski, Tampere Chamber **8.12.** Ari Rantavaara, Sami Uusi-Rauva, kanttori Sanna Toivola, sellisti Ulla-Riikka Kuisma **15.12.** Sade Siira, Sami Uusi-Rauva, kanttori Sanna Toivola, viulisti Heidi Matkur

Muut **Ehtoollishartaus** klo 17 Aleksanterin kirkko **5.12.** Sami Uusi-Rauva **12.12.** Asko Peltonen

Aamumessu 11.12. klo 7.15 Aleksanterin kirkko Päivi Repo

Rukouksen ja ylistyksen ilta klo 18.30 Pyynikin kirkontupa **11.12.** ja **18.12.**

Pyynikin kirkontupa 9.12. jouluisia lauluja Maija-Stinan kanssa **11.12.** klo 10 **lihaskunto- ja tasapainoharjoittelua** Jukka-Pekan johdolla. **Olotupa 13.12.** klo 11 **aamunsana**, Raija lukee kirjaa **17.12.** klo 10 **joulukahvit**, klo 11 **aamunsana** – kuinka lapsena odotin joulua. **Kevätkausi alk. ma 13.1.2014!**

TEISKON SEURAKUNTA

Messut klo 10 Teiskon kirkossa **6.12. Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus** Tero Matilainen, Tuuli Muraja ja Teiskon Mieslaulajat. Kunniakäynti sankarihaudalla. Seurakuntakodilla kirkkokahvit **8.12.** klo 18 **joululaulukirkko** ja **ehtoollinen** Teiskon kirkko Tero Matilainen, Tuuli Muraja. Seurakuntakodilla iltatee **15.12. sanajumalanpalvelus** Hannele Juutinen, Tuuli Muraja

Muut **Teiskon joulumarkkinat 8.12.** klo 12–15 Kämenniemen koululla, Paavolantie 4. Seurakunnan työntekijöitä tavattavissa.

Myynnissä tuotteita Yvkeräyksen ja lähetystyön hyväksi

Perheiden jouluaskarteluilta 9.12. klo 17.30 Kämenniemen kerhuhuone Tilaisuus alkaa hartaudella

Miesten joulusauna 14.12. klo 16 Ilkon kurssikeskus Ei osallistumismaksua, omat eväät. Tied. Tero Matilainen p. 050 522 8381

Vanhemman väen joulujuhla 18.12. klo 12 Teiskon kirkko Hartaus Teiskon kirkossa. Kahvit ja joulupuuro sekä Viestiväljen esiintyminen Teiskon srk-kodilla

Jouluhartaus, puuro- ja kahvitarjoilu 18.12. klo 12.30 Kämenniemen kerhuhuoneen diakoniatoimistolla

TUOMIOKIRKKO-SEURAKUNTA

Messut klo 10 Tuomiokirkossa **6.12. Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus**, Mari Korhonen-Hieta, Antero Niemi, urkuri Tuomas Laatu, mieskuoro Pirkanniemet

8.12. Asko Peltonen, Merja Halivaara, kanttori ja yksinlaulu Tuomas Laatu. Lähetyksen joulumyyjäiset kirkkokahvin yhteydessä alasalissa

15.12. Amélie Liehrmann, Antero Niemi, urkuri Henri Hersta, kamarikuoro Cantionale, joht. Tuomas Laatu

Muut **HETI hengellinen tiistaikerho ti 10.12.** Erkki Ranta **ti 7.1.2014** Jaakko Kenttä parillisen viikon tiistaisin klo 13–14.30 Seurakuntien talo, Emmaus. Vetäjinä Sirkka Vilenius ja Tuula Kivimäki

Kaiken kansan joulujuhla 12.12. klo 13 Tuomiokirkko Mummon Kammarin Tiernapojat, lasten musiikki-esityksiä, juhlapuhe Ulla Halttunen, yhteislaulua. Järj. Tuomiokirkkosrk, Pyynikin srk ja KRS

VIINIKAN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Viinikan kirkossa **Itsenäisyyspäivän**

sanajumalanpalvelus 6.12. Huom! klo 11 Viinikan kirkko. Partiolaisten lupauksenantotilaisuus. Daniel Hukari, kanttori Veikko Myllyluoma **8.12.** Daniel Hukari, Ismo Kunnas, kanttori Markku Haavisto **15.12.** Jussi Mäkinen, Maarit Kuusisto, kanttori Veikko Myllyluoma. Lauluyhtye Kolmas Painos

Muut **Joulutori 15.12.** klo 19 Viinikan kirkko (klo 19 Kauneimpien joululaulujen jälkeen). Glögiä ja Veisun pajojen tuotteita

ENGLISH SERVICE

English Service in the Old Church every Sunday at 4 p.m. Sunday School for kids, coffee social for everyone **8.12.** Rev. Teuvo Suurnäkki **15.12.** Rev. Risto Korhonen Christmas Carol Service **11.12.** klo 19 Vanha kirkko Traditional Christmas Carol Service – perinteiset englanninkieliset joululaulut December 11th at 7 pm at the Old Church. The University Singers Choir, Kimmo Kemppainen, organ Lotte Nyberg, trumpet. Bible readings by the members of local Finnish-British Society & ICCK. Revds. Ville Aalo & Risto Korhonen **ICCK Christmas Party 14.12.** klo 14-19 Pyynikin srk-koti Vanha papilla, address: Kisakentänkatu 18 It is a pot-luck dinner, so please bring some food to share, perhaps from your own culture. There will be programme for children and adults alike. We will be dining, singing Christmas songs and enjoying good time together. Invite a friend to come along! More information: Rev. Ville Aalo p. 050 4688484/ ville.aalo@evl.fi

SVENSKA FÖRSAMLINGEN

Tammerfors svenska församling firar tillsvidade gudstjänst/högmäs sa varje söndag kl 10.30 i Pyynikki församlingshem, Kisakentänkatu 18. Du är också alltid välkommen att ringa kansliet tel. 040 804 8150.

AVOIN KIRKKO

Aleksanterin kirkko on avoinna arkisin ma-pe klo 12–18, jolloin paikalla on päivystävä seurakuntalainen. **Pappi on tavattavissa**

ma-pe klo 16–18. **Rukous-hetki** ma-ke, pe klo 17. **Ehtoollishartaus** torstaisin klo 17. Raamatunluku- ja rukoushetki tiistaisin klo 12.

Rukoilevat äidit (kansainvälinen rukousketju) tiistaisin klo 17.30.

Junnukappeli eli avoimet ovet koululaisille keskiviikkoisin klo 14–16. **Rukouspiiri** perjantaisin klo 12.

ETSIJÄT JA EPÄILIJÄT

Seurakuntien talo, Emmaus 2.krs (Näsilinnankatu 26) **11.12.** klo 17–19 **Syyskauden päättäjaisjuhla**

GOSPEL CORNER

4.12. Vanha kirkko klo 18.30. **"CHRISTmas celebration".** Mukana mm. Liisa Lindell, Asko Peltonen ja "With Christ now" –housebandin säveliä johtaa Seppo Lindell. Raamatun evästä tarjolla musiikin lomassa

HYVIEN TEKOIDEN KAUPPA

Kauppa avoinna arkisin klo 9–17 osoitteessa Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26. Tule tekemään löytöjä lähetyksen sekä kansainvälisen ja paikallisen diakonian hyväksi.

ILKON KURSSIKESKUS

Ilkontie 8–10, 36220 Kangasala puh. 040 804 8008 ilkko@evl.fi

Naisten Hengellinen Teematiistai 17.12. klo 18 Tapaaminen Raamatun, rukouksen ja keskustelun sekä lopuksi Lampisaunan merkeissä. Illassa tutkimme yhdessä Apostolien tekoja, rukoilemme omien ja yhteisten asioiden puolesta. Kahvikolehti on vapaaehtoinen ja ohjataan tänä vuonna Hanna-työlle. Lopuksi saa pulahtaa avantoon ja nauttia saunan lämmöstä

LÄHDEKAPPELI

Seurakuntien talossa, Näsilinnank. 26, **avoinna hiljentymistä varten** arkisin ma-to klo 8–15 ja perjantaisin klo 8–14

MIESTEN ILTA

10.12. klo 19 Torpan

Lasten katedraalin joulu

TÄHTIPÖLYÄ

Itsenäisyyspäivä 6.12. klo 17 Koivu ja tähti, Itsenäisyyspäivän konsertti alkaa lippukulkueella ja konsertin jälkeen kynttilöiden sytytys, Lasten katedraalin soittajat **Su 8.12. Ilon kellot klo 13.30, 15.00 ja 16.30** seurakuntien lasten kirkkomusikanttien joulusoitot, Ulla Paalijärvi **Su 15.12. Kuusen kätköissä klo 12, 15 ja 16.30** Kauneimmat joululaulut, Raija-Liisa Vuorio, Henna Ahrikkala **Su 15.12. Ensimmäiset joululauluni klo 13.30** vauvaperheiden kauneimmat joululaulut, Raija-Liisa Vuorio, Henna Ahrikkala **La 21.12. Matka Betlehemiin** -joulukertomus nukke-teatterin keinoin klo 12–17 tasatunnein **Su 22.12. Joulu sydämeen** Lasten joululauluvartit klo 12–17 tasatunnein, Marjaana Ruuttunen **Jouluaatto 24.12. Enkelin viesti klo 13.30** pikkulapsiperheiden aattohartaus, Raija-Liisa Vuorio, **klo 15** Perheiden aattohartaus, Kari Soukka **Joulupäivänä 25.12. Seimen lapsi klo 15** Lasten joulu-kirkko, Anne Ryyppö-Prami **Tapaninpäivänä 26.12. Eläinten kumarrus klo 15** Tapaninpäivän kirkkohetki, oma pehmolelu mukaan, Raija-Liisa Vuorio **Su 29.12. Kulkusten kilinä klo 15** Joululoman kirkkoretki, Merja Jokela, Elisa Manninen **Loppiaisenä 6.1. Tähtien kutsu klo 15** Kauneimmat joululaulut vielä kerran, Raija-Liisa Vuorio

Finlaysonin kirkko | Puuvillatehtaankatu 2
Avoinnna 1.12.2013–6.1.2014 päivittäin klo 10–18 ja
jouluyönä aattoamusta joulupäivän iltaan klo 18 saakka.

kurssikeskus. "Tampere kirkollisten innovaatioiden moottorina kautta aikojen", rovasti Lasse Vahtola. Illan sana: Lasse Vahtola, illan isäntä Risto Itämettä. Saunat lämpimänä klo 17 alkaen, kahvit klo 18.15. Illan isännän avaussanat, vieraan alustus, noin klo 19.15–20, keskustelu klo 20–20.20, illan sana klo 20.20–20.30

MUMMON KAMMARI

To 5.12. klo 10 **Aamuhartaus ja toivevirsiä** kotialttarin äärellä, diakoniatyöntekijä Ritva Fabrin

Ma 9.12. Mummon Puoti ja Kyläpaikka avoinna joulukuussa maanantaisin klo 10–19. Poikkea joulustoksille! Klo 10 **Äiti Teresan peittotalkoot** klo 14 **Kirjojen ystävät.** Joulukahvit ja summa summarum klo 18 **Joululauluja.** Valon neito Sanna Sääntti. Kaikille avoin joululauluhetki

Ti 10.12. klo 10 **Askartelutalkoot ja Tumpputiistai**

Ke 11.12. klo 10–12 **Leskien Klubi -kahvila, Tiernapojat** klo 10–12 **Nettinurkka**, 2.krs. Pelko pois atk:sta, ikäihminen! klo 13 Nyt laulajaiset on, Matti Sammal

To 12.12. klo 10 **Aamuhartaus ja toivevirsiä** kotialttarin äärellä, pastori Jorma Satama

Ma 16.12. Mummon Puoti ja Kyläpaikka avoinna joulukuussa maanantaisin klo 10–19 Klo 10 **Äiti Teresan peittotalkoot** klo 18 **Joululauluja**, Anni-Ilona Hiltunen. Kaikille avoin joululauluhetki

Ti 17.12. klo 10 **Askartelutalkoot**, Hattumummot ja Tumpputiistai

Ke 18.12. klo 13 **Nyt laulajaiset on**, Mauri Kuusinen ja Hiikka Malm

Vertaistukea ratasjengissä

– **Kyselimme** keväällä Vau-nujengissä käyneiltä ihmisil-tä, olisiko tällaiselle toimin-nalle tarvetta, ja perheet vas-tasivat myönteisesti, kertoo Hervannan seurakunnan diakoniatyöntekijä **Virpi Sa-vela-Saarinen**.

Hän vetää torstaisin Her-vannan kirkossa kokoontu-vaa perheiden iltakerhoa las-tenohjaaja **Henna Ahrikka-lan** kanssa. Vaunuista rat-taisiin -kerho on tarkoitettu

erityisesti niille vanhemmil-le ja heidän lapsilleen, joilla ei ole mahdollisuutta käydä päi-vällä avoimessa päiväkerhos-sa eikä Vaunujengissä.

– Toivomme, että ker-hon kautta vanhemmat saisi-vat vertaistukea vanhemmuu-teen. Toivomme myös, että sekä lapset että aikuiset ystä-vystyisivät. Töissä käydessä ei välttämättä edes kovin paljoa ehdi nähdä muita vanhempia, Savela-Saarinen sanoo.

– Vaunujengi ja avoimet kerhot kokoavat vanhempia, monesti erityisesti äitejä hy-vin koolle päivisin, mutta työ-elämään siirryttäessä yhteydet katkeavat. Iltakerho antaa mah-dollisuuden tavata samassa elä-mäntilanteessa edelleenkin.

Ohjelmassa on iltahartaus, laulua ja lasten vapaata leikkiä sekä iltapala hintaan 50 senttiä henkilöltä. Joulukuun 5. päi-vänä kello 17.30–19.30 kerho virittäytyy joulutunnelmaan

joulupuuron ja -laulujen kera. – Emme teemoittaneet syksyn iltoja kovin tarkasti, koska ajattelimme antaa siel-lä käyville ihmisille mahdol-lisuuden vaikuttaa kerhon si-sältöön. Uudesta toiminnasta kun on kyse.

– Keväällä laitamme jokai-seen kertaan teeman. Otamme edelleen ideoita vastaan ilto-jen sisällöstä. ■

Asta Kettunen

Lisää: www.tampereenkirk-kosanomat.fi

Marraskuun Vaunuista rattaisiin -kerhossa paistettiin makkaraa. Ohjelmassa oli myös leikkiä, laulua ja maalaamista sormiväreillä.

MUSTA LAMMAS

asunnottomien ja päihde-ongelmaisten päiväkeskus, Pellavatehtaankatu 17 G, p. 3891841. **Avoinna** ma-to klo 7.30–13, pe klo 7.30–11.30. **Vaatepalvelu** auki ma-to klo 7.30–12, pe klo 7.30–11. **Vaatepalvelun lahjoitukset** p. 040 804 8143. **Puuro** ma-pe klo 9–11

Lauantaiaukiolo klo 10–13. Tarjolla puuroa, leipää ja kahvia.

Pullakirkko perjantaisin klo 9.30–10. Tarjolla leipää ja kahvia. **13.12.** Eila-Sisko Kanerva

6.12. Itsenäisyyspäivän juhla-ateria klo 13–15. Lulu Tanhuanpää esiintyy.

MYYJÄISET

Tuomiokirkon joulumyyjäiset 8.12. messun jälkeen noin klo 11.20 Tuomiokirkon alasalissa kirkkokahvien yhteydessä lähetystyön hyväksi: kauniita käsitöitä, käsintehtyjä joulukortteja sekä herkullisia leivonnaisia. Arpajaiset.

Teiskon joulumarkkinat 8.12. klo 12–15 Kämenniemen koulu, Paavolantie 4. Myynnissä tuotteita Yhteisvastuukeräyksen ja lähetystyön hyväksi

Joulumyyjäiset diakoniatyön hyväksi 14.12. klo 11–13 Linnainmaan srk-keskus. Myytävänä mm. erilaisia laatikoita, leivonnaisia, käsitöitä. Paikan päällä voi syödä; hernekeittoa (myös myyntiä omiin astioihin), riisipuuroa ja sekahedelmäkeittoa. Kahvia ja joulutorttuja. Järj. Linnainmaan diakoniapiiri

MYÖTÄTUULI

Yhteinen vammaistyo Omaishoitajien ja

läheisten Itsenäisyys-päivän juhla 6.12.

klo 13–15 Näsin sali, Seurakuntien talo Juhlan yhteydessä myös omaishoitajatyönohjaaja Kyllikki Kauton eläkkeelle siunaaminen

Omaishoitajat ja läheiset Itsenäisyyspäivän juhla 6.12. klo 13–15

Näsin sali, Näsilinnankatu 26

Sotaveteraanijuhla ti 10.12. klo 14 Näsin seurakuntasali, Näsilinnankatu 26. Kahvitarjoilu klo 13–14

Kuurojentyö Su 15.12. klo 14 **Joulujuhla lidesrannassa**, lidesranta 5 Messu, joulupuuro ja ohjelma **Ilm. 10.12.** mennessä p. 050 561 1028 tai sirpa.toivo@evl.fi **Ma 9.12.** klo 18–20 **Kuurosokeiden raamattu- ja keskustelupiiri** Kuurosokeiden toimintakeskus, Insinöörink. 10 **Ti 10.12.** klo 16–18 **Viittomakielinen seura-kuntapiiri** Myötätuuli, Ilmarinkatu 10. **Ke 11.12.** klo 10–12 **Viittomakielinen Perhe-kerho** lidesrannan srk-koti, lidesranta 5.

Näkövammaistyo Myötätuuli, Ilmarinkatu 10 **To 5.12.** klo 13 **Kirkkoretki** Tarkemmat tiedot Myötätuulen tilaisuuksissa **Ke 11.12.** klo 13 **Miesten-piiri** Ylih. Piippa Jumppanen "Keskieurooppalainen joulu" **To 12.12.** klo 13 **Puurojuhla ja teatteri Sokkelon Jouluesitys**

NUORET AIKUISET/ UUSI VERSO

www.uusiverso.fi **Varikkomessu 8.12.** klo 17 Pispalan kirkko Hyvää musaa ja Jumalan sanaa rennossa ilmapiirissä! Saarnan ajaksi on lapsille pyhäkoulua kahdessa ryhmässä (2,5–5v ja 6v–),pienemmille lapsille on leikkipaikka.

PALVELEVA PUHELIN

Keskusteluapua su-to klo 18–01 sekä pe ja la klo 18–03, p. 010 190 071 sekä www.evl.fi/palvelevanetti

RETKET/MATKAT

Talvilomaretki Tunturihotelli Vuontis-pirtille 22.2.–1.3.2014. Majoitus 2hh aik. 297 €, lapsi 4–14 v. lisävuoteessa 148 € ja normaali vuodepaikalla 220 €. Mökissä (3–4 henkilöä) aik. 273 €, lapsi 136 €. Hintaan sis. iltapala tulo-päivänä, aamiainen, retkievää ja päivällinen, lähtöpäivän aamiainen, liinavaatteet ja sauna. Bussimatka hinta n. 140 €/meno-paluu. Hintaan sis. mahdolliset retket ja käynnit Pallaksella. Alueella hyvin hoidettu latuverkosto, jossa useita eripituisia lenkkejä vaihtelevassa maastossa. Osallistujat huolehtivat itse vakuutusturvastaan. Varaukset outi.toivonen@evl.fi tai p. 050 520 9012. Lapin terveisin Yrjö E. Seppälä p. 040 584 0369, Hannu Kilpeläinen p. 040 535 6789 ja Erkki Vartinen p. 050 589 0254 www.vuontispirtti.fi.

Pyhiinvaellusmatka Portugaliin ja Espanjaan 31.3.–11.4.2014. Hinta n. 1500 € puolihoidolla. **Matka Andalusia ja Algarve 14.4.–21.4.2014** Hinta n. 1000 € puolihoidolla. Tied. ja ilm. molempiin matkoihin Jaakko Kentta p. 050 557 2197

RUKOUKSEN TALO

Rautatienkatu 22 Yhteistä rukousta arkisin klo 9–11 **Nuorten rukouskoulu Preikkari** parittomien viikkojen maanantai klo 18 **Nuorten Praisekuoro- ja bändi** parillisten viikkojen maanantai klo 18 **Haukiluoman srk-talo** Kaipaatko rakentumista,

yhteyttä. Tule rukoilemaan ja rukoiltavaksi.

Koivistonkylän srk-talo Aamurukous maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 6–7.30 Koivistonkylän srk-kodilla. Tied. Anne Tuhkanen p. 044 218 0010 rukouksentalo.fi

SEURAKUNTIEN KIRJASTO

Näsilinnankatu 26, (5.krs) ma-pe klo 9.30–15.30 ja ke klo 17 asti. Uutta aineistoa! **11.12. ei iltapäivystystä ja 18.12. kirjasto suljettu.**

SEURAKUNTIEN TALO

Näsilinnank. 26 PL 226, 33101 Tampere p. 03 219 0111 (vaihde), avoinna klo 8.30–15.45 Katutason asiakaspalvelupiste · Keskusrekisterin asiakaspalvelu · Seurakuntatoimiston asiakaspalvelu · Hautaustoimen asiakaspalvelu Avoinna arkisin klo 9–15.

SEURAKUNTIEN AVUNVÄLITYS

Puhelinpalvelu avoinna arkisin klo 9–13 numerossa 03 219 0711. **Pyydä Apua -palvelu**

internetissä: www.suurellasydamella.fi

SILMUKKA

Pispalanvaltatie 16 C. **Avoinna arkisin** ma, ti, ke klo 9–13. Avoimessa kahvilassa voit lukea päivän lehden tai hoidella puhelimitse virallisia asioitasi. Käytössäsi tietokone. Kun tarvitset neuvoja tai opastusta sosiaalityömeen, työttömyyteen ym. liittyvissä asioissa, tervetuloa juttusille! Tied.diakoni Pia Ojalahti p. 050 434 3315

SINKUT

Sinkkujen oloilta 7.12. klo 17–21 Nekalan srk-talon nuorisotila, Kuoppamäent. 23. Yhdessäoloa, keskustelua, sisäpelejä (biljardi, pingis, korona, liitokiekko), saunomista, nyyttärit. Illan aikana tapaavat muita yksin eläviä, jotka Sinun tavoin kaipaavat juttuseuraa myös viikonloppuisin. Keskustorilta pääsee bussilla nro 15. www.tampereensinkut.fi

Sinkkujen joulujuhla 10.12. klo 18–20 Aleksanterin kirkon krypta Joululauluja ja muuta jouluisia ohjelmaa. Sisäänkäynti koulun puoleiselta sivulta metallisesta sivuovesta. Kahvia ja teetä

KRISTILLISET JÄRJESTÖT

ESIKOISLESTADIOLAISET Kurjentaival 22, 33100 Tampere (Vastapäätt Viinikan kirkkoa) **Seurat** Pyhäpäivisin klo 14.00 **Kanssapuheet** (raamatun tutkiminen) Tiistaisin klo 13.00 ja torstaisin klo 18.30 **Nuortenilta** Tiistaisin klo 19.00 Tervetuloa!

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS Jouluseurat ti 17.12. klo 19 Seurakuntien talolla, seurakuntasalissa, Näsilinnank. 26, Jaakko Löytty, Olli Hallikainen. Sakari Suutala. Joulutorttukahvit klo 18 alkaen. Myynnissä joululahjoiksi sopivia käsitöitä Lapuan 2014 herättäjäjuhlien hyväksi, mm. villasukkia, -lapasia ym.

tarjolla. Mitä sinä toivot sinkkuiloilta? Kysy lisää ja lähetä ideoitasi: sari.peltonen@evl.fi p. 050 381 7177 www.tampereensinkut.fi

SUURELLA SYDÄMELLÄ -KLUBI

Näsilinnank. 26, katutaso. **To 12.12.** klo 18 Onnellisuus-professori Markku Ojanen. Mitä Onnellisuuden käsikirja kertoo auttamisesta? **La 14.12.** klo 17 Futis-ilta Valioliiga Katso lisää www.suurellasydamella.fi

SURURYHMÄ

12.12. klo 18–19.30 Hervannan kirkko Sururyhmän **seuraava tapaaminen 23.1.2014.** Ryhmässä mukana diakoniatyöntekijä Katri Ikonen ja pastori Ilmo Käki.

TAMPEREEN RAAMATTUKOULU

www.tampereenraamattukoulu.net Kalevan kirkon srk-salissa **ma 9.12.** klo 18.30 Erkki Ranta, Kristus Jesajan kirjassa

TAMPEREEN RAUHANYHDISTYS Nekalankulma 1 www.tampereenrauhanyhdistys.fi Seurat sunnuntaisin klo 16, keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 19

6.12. itsenäisyysjuhla klo 15 **9.12.** nuorten aikuisten raamattupiiri klo 18-20 **15.12. joulujuhla klo 16** Tervetuloa! Seura-aikoina seurat kuunneltavissa osoitteesta www.tampereenrauhanyhdistys.fi eri Pirkanmaan rauhanyhdistyksiltä

Kirkkosanommat

www.tampereenkirkkosanommat.fi
56. vuosikerta
Julkaisija
♦ Kustantaja: Kotimaa Oy

♦ Julkaisija: Tampereen ev. lut. seurakunnat, p. 03 219 0111

- ♦ **Toimitus:** vs. päätoimittaja Kirsi Airikka
- ♦ **Toimitussihteerit:** Kirsi Airikka, p. 050 381 0970 ja Asta Kettunen, p. 050 438 2716
s-posti: tampereenkirkkosanommat@evl.fi ja etunimi.sukunimi@evl.fi
Osoite: Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere.
- ♦ **Ilmoitusmyynti:** Kotimaa Oy, PL 279, 00181 Helsinki, Ilmoitusmarkkinointi Jaana Mehtälä, p. 020 754 2309, 040 509 4962, jaana.mehtala@kotimaa.fi

- ♦ **Ilmoitusvalmistus:** ilmoitusmyynti@kotimaa.fi. Huom! s-postiviesteihin maininta Tampereen Kirkkosanommat
- ♦ **Jakelu:** Tampereen Ykkösjakelut Oy
- ♦ **Jakeluhuomautukset:** p. 03 3140 4200, www.ykkosjakelut.fi
- ♦ **Taitto:** Kotimaa Oy
- ♦ **Tilaukset:** tilauspalvelut@kotimaa.fi, p. 020 754 2333, fax: 020 754 2342
- ♦ **Painosmäärä:** 103 500 kpl
- ♦ **ISSN:** 1237-9603, äänite: 1237-959X
- ♦ Vuoden 2013 viimeinen lehti ilmestyy: 18.12.2013, aineisto 4.12.2013 mennessä

Pieni Kirjakauppa

Avoimena ma-pe 9-17, la 10-14
Sammonkatu 13, TRE
puh. 010-666 5757

Kirjat • Kalenterit • Kortit
Kuoret • Postimerkit
Askartelutarvikkeet

www.pienikirjakauppa.fi

**Kun suru koskettaa...
tai on aihetta juhlaan**

JUHLAKESKUS Manchester

Pitopalvelua myös haluamiinne tiloihin

Kun on aihetta juhlaan...
• muistotilaisuudet • perhejuhlat • ristiäiset

Kalevan puistotie 7, 33500 TAMPERE, p. 010 421 2888 tai 0408 290 626
sähköposti: juhlaokeskus@manchester.net www.manchester.net

LÄMPIMÄSTI Tervetuloa JALKAOITOON KALEVAAN TAI IKURIIN!

Anne-Maarit Putaja
Jalkojenhoidon AMT
Terveystieteiden perusopinnot

Ikurin Jalkahoitola
040 558 3355

Sammonkatu 33 A, Tampere
Raivaajantie 11, Tampere
www.ikurinjalahoitola.fi

Kiitos - välitän Sinusta!

PYYDÄ TARJOUS

Markku Kuoppamäki
myyntineuvottelija, PAPVT
050 494 3903
markku.kuoppamaki@kiinteistomaailma.fi

Kiinteistömaailma
Sammonkatu 26, 33540 Tampere

**Sinulle, joka olet menettänyt läheisesi
- palveleva perheyrietyksemme**

Tampereen HAUTAUSPALVELU OY
Juhani Mäkipää

Teitä palvelevat myös:
Pekka Jokiranta
Jukka Mäenanttila
Mika Leinonen
Leena Mäkipää-Koivumäki

Meillä on yhteensä yli 70v. hautausalan kokemusta Tampereella.

PÄIVYSTYS YMPÄRI VUOROKAUDEN: 050 362 9690

Kalevan puistotie 17 • (03) 255 4102 | Kauppakatu 12 • (03) 253 1720
Aleksanterinkatu 15 • (03) 212 2137

www.tampereenhautauspalvelu.fi

LÖYDÄ PIPLIAN LAHJAT

www.piplia.fi

MISTÄ LÖYDÄT? PIPLIA
Hauskat piirroksat ovat täynnä jännittäviä yksityiskohtia, löydätkö ne? Isokokoisessa kirjassa on pahviset sivut. Soveltuu 2-7 -vuotiaalle. ■ 14,90 € / KPL

SOINNUUTETUT TASKUVIRSIKIRJAT
Kaikki virret ovat soinnutettuina omalla sivullaan. Mukana katekismus. Neljä kansivaihtoehtoa. ■ 12,90 € / KPL

UUSI FARKKURAAMATTU!
■ 24 € / KPL

Tutustu myös keskikokoisiin ja nahkakantisiin virsikirjoihin www.pipliakauppa.fi

Suomen Pipliseura | myynti 010 838 6520 | myynti@piplia.fi | www.pipliakauppa.fi

Parturi-kampaamo Marian
palvelee os. Kyllikinkatu 9
(Tammelatorin laidalla)

Puh. 03212 1166 ja 0400-159 553.

Opiskelija- ja eläkeläisalennus 10 %
Tervetuloa t. Maarit

Teatteri Mukamas

Esitykset Pispalassa:

Jouluyö
- matka joulun rauhaan
yli 3-vuotiaille

ke 4.12. klo 10.00 ja 18.00
to 5.12. klo 10.00
su 8.12. klo 11.00 ja 16.00
ma 9.12. klo 10.00
la 21.12. klo 11.00 ja 16.00
su 22.12. klo 11.00

Tiedustelut ja ryhmämyynti: (03) 3124 1300
lippu.fi + 0600 900 900
1,97 € MIN. + PVM | KLO 7-22
Klikkaa netissä: www.teatterimukamas.com
Pispalan valtatie 30, Tampere

PUOLUSTAJA - elämän eri vaiheissa

TAMPEREEN KAUPUNKILÄHETYS RY

HALUATKO KESKUSTELLA PARISUHDETTASI ASKARRUTAVISTA KYSYMYKSISTÄ?

PARISUHDEPYSÄKIN toiminta on tarkoitettu yli 60-vuotiaille naisille, miehille ja pariskunnille, jotka haluavat keskustella parisuhteeseen, seksuaalisuuteen ja erilaisiin elämäntilannemuutoksiin liittyvistä kysymyksistä ammattitaitoisen työntekijän kanssa. Ongelmien käsittelemisen myötä avautuu usein uusia mahdollisuuksia.

Parisuhdepysäkillä voi tulla joko yksin tai puolison kanssa yhdessä tai osallistua ohjattuihin keskusteluryhmiin. Tarkoituksena on löytää uusia voimavaroja, edistää seksuaaliterveyttä ja lisätä elämäntaitoja.

Keskustelut ovat luottamuksellisia ja maksuttomia.
Lämpimästi tervetuloa!

PARISUHDEPYSÄKKI
Tuomiokirkonkatu 15 D 43, 4. krs
Soita ja varaa aika: **040 592 6496**

Virrassa

Jääkiakkoo, nääs

Kirjoitan viimeistä kolumniani Tampereen Kirkkosanomiiin. Yritän olla lukijaystävällinen ja kysyä itseltäni, mikä tamperelaista kiinnostaa.

En lankea loveen tai elämän realiteetteihin vastaamalla itselleni, että onnellinen tulevaisuus, hyvä terveys, varma työpaikka ja turvattu talous, kaunis koti ja ihanat lapset. Pitää mennä kakkosketjun tasolle ja miettiä, mikä on vuorossa sitten, kun tämä kaikki on saavutettu – tai sitten ei.

Populisti minussa vastaa: mustamakkara, Rantatien tunneli, vanhan veturitallin kupeeseen nouseva Suomen korkein hotelli, nuori nainen pormestarina, Pekka Paavolan luoma Sampo Särkänniemessä, alastomat jätkät Tuomiokirkon lehtereillä, Pikku-Matin tai Juicen hauta Kalevankankaalla, Rantaperkiön kansakoulun muuttuminen Hatanpään lukioksi...

Kotimaan ei tarvinnut jäädä kauaksi, sininen ja valkoinen ei peittynyt lautoihin eessä ovien, kunnes tiesin vastauksen. Se on jääkiekko – tai tamperelaisittain oikeesti jääkiakko – ei mikään rahvaanomaiainen lätkä tai rahavallan jääurheilulaji, josta keskustellaan NHL:nä tai KHL:nä ja sellaisena, jossa kaikki mitataan rahana. Jääkiakko kuuluu Tampereeseen niin kuin Suomen Joutsen Turkuun ja Eruskuntatalo Helsinkiin.

Aloitin jääkiakkourani Rantaperkiön Tapparar D-junioreissa. Tein itselleni säärisuojat ompelemalla kenkälaatikon pahvien sisään kasan Aamulehtiä ja sain Tapparasta sinisen pelipaidan, jonka selässä komeili numero 3. Minusta tehtiin puolustaja ykkösviisikkoon.

Tein ensimmäisessä pelissämme – muistaakseni Petsamon Tapparaa vastaan – kaksi joukkueemme ensimmäistä maalia. Ilmeisesti vain seisoin maalin edessä ja sohausin kiekon maalia päin. Valmentaja sanoi, ettei puolustaja seiso kele vastustajan maalin edessä, vaan vartioi omaansa. Sen jälkeen en tehnyt yhtään maalia. Pelaajauranikin loppui yhden kauden jälkeen; olisin voinut olla NHL:ssä hyvä maalilla seisoskelija, jolle Wayne Gretzky olisi jaellut namusyöttöjä.

Tuleva ja nykyinen vaimoni liittyi teinityttöä Tapparan naisjaostoon. Siellä ommeltiin kasaan mestaruussarjajoukkueen pelaajien repeytyneitä pelipaitoja ja -housuja. Minulla oli jo silloin tämä likka kiikarissa, mutta hän oli rakastunut Nummisen Kalluun – kuten kai moni muukin naisjaoston alle 15-vuotias ompelijatar. Jostain ihmeellisestä syystä voitinkin Kallun, mutta nyt ei entinen naisjaostolainen tahdo hevin ommella irtautunutta paidannappiani. Arvaa harmittaako?

Iloitsemme yhdessä, että monen vuoden tauon jälkeen Tappara ja Ilves ovat tekemässä lähes takavuosisien tamperelaista jääkiakkohistoriaa; kummassakin on nyt mestariainesta. Tappara jyrää ilman Barkoviakin ja Ilves tekee tulosta huolimatta johdon ja rahamiesten sekoiluista. Tämä taitaa kertoa jotain jääkiakon juurille palaamisesta. Olisivatko han tulossa vanhat hyvät ajat, jolloin porvarien Ilves, työläisten Koo-Vee ja ruotsalaisten TBK/Tappara loistivat mestaruussarjan mitalijuhlissa.

Edesmennyt Kirkon Tutkimuskeskuksen johtaja Harri Heino aiheutti pienen kohun joskus 1980-luvulla kertomalla, että Tampereen ev.lut. seurakuntien jumalanpalveluksiin osallistui vuosittain enemmän ihmisiä kuin Tapparar ja Ilves pelein. Ihan vain laiskuuttani en viitsi tarkistaa, miten on nyt? Mikä tamperelaisia oikeasti kiinnostaa?

Hannu Kilpeläinen

Kirjoittaja on Rantaperkiön Tapparar D-juniorien entinen ykkösviisikon puolustaja.

Kolumneja voi kommentoida osoitteessa
www.tampereenkirkkosanomat.fi/blogi.

ASIANAJOTOIMISTO KNUUTINEN KY
Asianajaja, varatuomari Pauliina Knuutinen
* perhe- ja perintöoikeusasiat * asuntokauppa- ja kiinteistöriidat ym.
Härmälänkatu 6-8 D, TAMPERE. Puh. (03) 343 9700
www.talotaitokeskus.fi

PIANONVIRITYKSET
Juha Yli-Knuuttila
Puh. 0400 669 799
Sähköposti:
pianonviritys@gmail.com

www.kotimaa24.fi

Luotettavaa palvelua ja asiantuntemusta kaikissa hautaukseen liittyvissä asioissa.

Tammerkosken Kukka- ja Hautauspalvelu

Rongankatu 2
33100 Tampere

Arkut, kuljetukset
Asiakirjat
Kukat ja sidontatyöt
Muistotilaisuudet
Pitopalvelut
Hautakivimyyni
Puh. (03) 211 0331

NYT JOULUSIIVOUSTA!

Uusi Era Palvelut Oy

- kotisiivoukset
- toimistosiivoukset
- ravintolasiivoukset
- porrassiivoukset
- lattianvahaukset.

Yli 10 vuoden kokemus!

Mahdollisuus kotitalousvähennykseen.

Uusi Era Palvelut Oy • puh. 045 126 6938 • www.uusierapalvelut.fi

KIRKON ULKOMAANAPU actalliance

Nyt myös uusia Sydämen Lahjoja!

Rakkautta

ANNA TÄNÄ JOULUNA TOISENLAISIA LAHJOJA JA MUUTAT PERHEIDEN ELÄMÄÄ KEHITYSMAISSA.

Toisenlainen Lahja®
– HÄNELLE, JOLLA ON JO KAIKKEA

Tilaa Toisenlaiset Lahjat verkosta toisenlainenlahja.fi tai puhelimitse 020 787 1201.

2013 jKr. © Ari Peura

TIESITKÖS, ETTÄ SINUN TÄTISI MENEE NAIMISIIN JA SINÄKIN PÄÄSET HÄIHIN!

MENNÄÄNKÖ ME SINNE KÖRÖ-KÖRÖ-KIRKKOON!

Jalkahoito kotikäyntinä
46/51€

Jalkojenhoidon ammattitutkinnon suorittanut sairaanhoitaja

Satu Laurell
p. 050 558 0232

LAKITOIMISTO RAJAMÄKI

- perunkirjoitukset ja perinnönjaot
- avioerot ja ositukset
- lasten huolto-, tapaamis- ja elatusasiat
- testamentit ja avioehdot
- kauppakirjat ja sopimukset
- riitaoikeudenkäynnit
- rikosoikeudenkäynnit

Maksuton puhelin- ja sähköpostineuvonta
Itsenäisyydenkatu 2, Tre
Puh. 010 666 4433

Matkapuhelimesta 8,35 snt/puh + 17,17 snt/min, lankapuhelimesta 8,35 snt/puh + 6 snt/min (alv 24%).

vesa.rajamaki@lakitoimisto.com

Kangasalan Hautaustoimisto Ky

03-377 0142

ma-pe 9-17
la 9-15

KOTI KAUNIIKSI
Keittiön tuolit, sohvut ja nojatuolit

Verhoiluliike Yli-Heikkilä

Verhoilua 30 vuoden kokemuksella
Hyvä valikoima verhoilukankaita

Nyyrikintie 1, Tampere
040 739 1822
www.kolumbus.fi/timylihe

SHOPPRIDER® VERRATON APUVÄLINE LIKKUMISEEN

apuaajoneuvo.fi

TAATTUA LAATUA!

TILAA KATTAVA ESITE
040 1244 282

MAAHANTUONTI, MYNTI JA VUOKRAUS: **KUUSILUOTO OY**
Kehittäjäncatu 16, 04440 JÄRVENPÄÄ info@apuaajoneuvo.fi

Sydämellistä palvelua jo 16 vuoden ajan

Ammattitaitoinen henkilökuntamme: sairaanhoitajia, lähi- ja kodinhoitajia valmiina auttamaan tarpeidenne mukaan:

- kotisairaanhoito
- omaishoitajien vapaat
- kotipalvelu
- lastenhoito
- juhla-apu
- siivoukset
- pienet pihatyöt

Muistathan kotitalousvähennyksen...

Hoito- ja hoivapalvelu

Taru Koskivuori
sairaanhoitaja
p. 040 561 2782
www.hoitajahoivapalvelu.fi
taruelisa@elisanet.fi

fennokauppa.fi

microlife OTSAKUUMEMITTARI

Mittaa kuumeen kolmessa sekunnissa ihoon koskematta!

39⁹⁰ (norm. 57)

ILMAINEN TOIMITUS – TILAA ITSELLESI TAI LAHJAKSI.
Voimassa 6.1.2014 asti.

FENNO MEDICAL OY
09 276 360 | asiakaspalvelu@fennomedical.fi | fennokauppa.fi

Kammarin Tiernat ovat hyvän mielen lähettäiläitä

Tampereen seurakuntien Mummon Kammarin Tiernat viettää tänä adventtina 10-vuotisjuhlavuotta.

– Kokoonpano on vuosien varrella hieman vaihtunut, mutta aina olemme löytäneet uusia innokkaita laulajia mukaan. Esityksiä on kertynyt kaiken kaikkiaan jo toistataa, kertoo ryhmän perustaja **Veikko Rantalainen**, joka on esittänyt kuningas Herodeksen roolia alusta lähtien.

Ryhmästä käytetään tiernapoi- kien sijaan nimitystä Tiernat, sillä Mänkkiä eli tähdenpyörittäjää esittää tähtityttö **Mirja Wallin**. Murjaanien kuninkaana nähdään **Eero Wallin** ja Knihtin roolin laulaa **Pauli Laulainen**.

Rantalainen kiittää ryhmäänsä, jonka kaikki jäsenet ovat kokeneita esiintyjiä ja vahvoja laulajia.

– Meillä on kiva porukka, jonka yhteishenki on ollut loistava.

Tänäkin adventtina Tiernat esittää suosituksen joulunäytelmän yhdeksän kertaa.

– Näytelmä on ihmeen suosittu, vaikka itse tarina on vähän sekava. Näytelmän laulut ovat kivoja, poh- tii Rantalainen.

Lanttien sijasta pyydetään kynttilää

Tiernat ovat jonkin verran muokanneet tarinaa.

– Emme laula enää keisari Aleksanterista, emmekä pyydä lantteja. Sen sijaan pyydämme uuden kynttilän Mänkin tähteen, hymyilee Rantalainen.

Monet esityksen tilanneet yhdistykset ovat maksaneet vapaaehtoisen palkkion, joka käytetään Kammarissa nuorten työllistämiseksi vanhusten ulkoiluavuksi.

Tierna- eli tähtipoikaesityksen juuret ovat keskiaikaisissa eteläeurooppalaisissa perinteissä. Myös

Hamu Jirkola

Suomessa laulunäytelmää on esitetty jo vuosisatoja, varsinkin Pohjois-Pohjanmaalla.

Kuvalma kertoo itämaan tietäjien matkasta Jeesus-lapsen luo. Kuningas Herodes määrää sotilaansa surmaamaan kaikki pienet poikalapset toivoen siten saavansa hengiltä myös vastasyntyneen Jeesuksen, ”juutalaisten kuninkaan”.

Anna aikaasi lähimmäiselle

Kaikki Tiernat-ryhmän jäsenet ovat varsinaisia Mummon Kammarin aktiiveja, jotka tekevät monipuolista vapaaehtoistyötä. He toimivat laulattajina vanhainkodeissa ja

ryhmissä sekä näyttelevät Muka- vat-näytelmäryhmässä, joka kiertää esiintymässä vanhainkodeissa ja palvelutaloissa.

Eero Wallin kuuluu myös talonmies pikkaraist -ryhmään, joka käy auttamassa vanhuksia kodin askareissa.

– Usein työ on nopeasti tehty, mutta talonmies pikkaraist voi viivähtää kahvikupposen ääressä autettavan luona pidemmän ajan. Olen huomannut, että monet vanhukset kaipaavat juttuseuraa.

Pikkaraist tekevät myös viimeisiä palveluksia lähimmäisille eli toimivat arkunkantajina yksinäisten hautajaisissa.

Pauli Laulainen on toiminut

vanhusten ulkoiluapuna Koukku- niemen vanhainkodissa. Elämän koko kirjo näkyy varsinkin vuode- osastoilla.

– Hoitolaitoksissa on paljon vanhuksia, jotka kaipaavat seuraa tai auttajaa ulkoiluun. Käykää ihmiset mahdollisuuksienne mukaan laitoksissa olevien tuttavienne ja omaistenne luona, vetoaa Laulainen ja muut tiernat nyökyttelevät vieressä.

Nämä hyvän mielen lähettäiläät heittävät samalla haasteen kaikille

Eero Wallin (vas.), Veikko Rantalainen, Pauli Laulainen ja Mirja Wallin laulavat hyvää mieltä tamperelaisille Mummon Kammarin Tiernat-ryhmässä.

tamperelaisille. Hyvän olon tuottaminen toisille ihmisille antaa voimaa ja iloa myös itselle.

Kirsi Airikka

Katso Mummon Kammarin Tierno- jen esitykset joululiitteestä, sivulta 11.

Sinne, missä muut eivät käy

– Totta kai Tiernapojat sopii tuomiorovastin arvolle. Tämä on yksi tapa toivottaa hyvää joulua, sanoo **Olli Hallikainen**.

–...sinne, missä muut eivät käy, lisää Murjaanien kuningasta esittävä pastori **Antero Niemi**.

Tuomiokirkkoseurakunnan Tiernapojat ilahduttavat jälleen tamperelaisissa hoitolaitoksissa ja Seurakuntien talossa. Perinne on jatkunut jo kolmisenkymmentä vuotta.

Hallikainen on ennenkin nähty Mänkin eli tähdenpyörittäjän roolissa. Hän pitää valon tuomista tärkeänä osana joulun odotusta.

Hallikainen muistelee, että oma esiintymiskerta olisi jo yhdeksäs.

Tiernapoi- kien roolijako noudattelee muuten menneiden vuosien kuvioita, mutta edesmenneen **Mat- ti Hannulan** paikalla Herodeksena nähdään kanttori **Tuomas Laatu**.

Knihtiä esittää **Asko Peltonen**: – Ihmiset muistelevat esityksiä vuosienkin takaa. Tänä vuonna- kin on jo tullut monia esiintymis- pyyntöjä.

Tiernapojat ovat perinteisesti saaneet lainaksi rooliasut Tam- pereen Työväen Teatterilta. Niinpä eri vuosina on vaatetuksesta nähty erilaisia versioita, joukossa esi- merkiksi bin Laden -hattu. Repli-

Kimmo Aho

keissäkin on ollut pientä vaihtelua, vaikka porukka onkin pyrkinyt pysymään alkuperäisessä tekstissä.

Tänä vuonna Tiernapojat suun- taavat esityksensä erityisesti Mat- ti Hannulan muistolle. Varat kerätään ensi vuoden Yhteisvastuu- tee-

man saattohoidon mukaisesti Pir- kanmaan Hoitokodille.

Asta Kettunen

Lisää Tuomiokirkon tiernapojista: www.tampereenkirkkosanommat.fi

Asko Peltonen on alkuperäisiä Tuomiokirkkoseurakun- nan Tierna- poikia. Kuva on vuodelta 2004.

Etsitkö kotia? sato.fi

SATO Vuokraus ja myynti
Puh. 0201 34 4470
Satakunnankatu 18 B, 33210 Tampere

Puhelujen hinnat: kiinteästä verkosta 8,28 snt/puh+7 snt/min, matkapuhelimesta 8,28 snt/puh+17 snt/min, Ulkomaan puhelut hinnaston muk.

sato
koti kuten haluat